

Nr 47
43e jaargang
15-11-88

kuifje

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 J.

BLUEBERRY HILL

Hugo

Het Kasteel der Meeuwen

JORIS IVENS op zoek naar het onmogelijke

40 F — NEDERLAND f 2,65

Wil je wat weten of zo maar een briefje schrijven voor onze rubriek brievenpost, stuur dat dan naar:
Voor Nederland: Redaktie Kuifje, Postbus 341, 2100 AH Heemstede.
Voor België: Redaktie Kuifje, P.H. Spaaklaan 11, 1070 Brussel.
Als je brief in de rubriek brievenpost wordt geplaatst, krijg je een gratis stripalbum van Dommel toegestuurd!

Super

Hoi, beste redaktie en hoi, beste Dommeltje, ik lees zo graag Dommel's verhalen dat ik hem altijd **Dommeltje** noem. Ik hoop dat hij me dat niet kwalijk neemt. Weet je ik vind Kuifje echt SUPER! Ik hoop dat het eeuwig blijft bestaan, want zoiets goeds mag noiot vergaan! Sorry, ik was effekens in een dichterlijke bui! En nu zoals altijd een paar vraagjes: - Komen alle verhalen van Dommeltje uit zijn stripalbums? - Jullie hebben altijd zo'n mooie documentatie, hoe komen jullie daaraan? - Mijn moeder leest graag Aria, bestaan daar ook stripalbums van? Zo dit was een kort briefje, maar met veel plezier geschreven.

Katia Van den Bremt,
Aalst, België.

*Hoi, Katia, Hoi, bedankt voor je prachtige gekleurde briefje. **DOMMEL** vindt het helemaal niet erg om Dommeltje genoemd te worden want zijn eerste vriendinnetje noemde hem ook altijd zo, dat zit dus wel goed! Hij hoopt met jou dat Kuifje eeuwig blijft bestaan, zelfs wanneer andere bladen vergaan (DOMMEL is niet zo'n dichter, vandaag na een slechte nachtrust omdat er de hele nacht katten aan het vechten waren bij zijn mand!) Je vraag had eigenlijk moeten zijn: 'komen alle verhalen van DOMMEL **in** stripalbums uit?' Zo zit 't namelijk, de verhalen worden gebundeld tot een album. Maar niet alle DOMMELverhalen komen ook in de stripserie uit! Tja, voor die documentatie of 't nu over pop, sport, film of biologie gaat hebben we zo onze specialisten, die behalve over een enorme kennis op hun gebied ook nog over 'n uitgebreide boekenkast beschikken. Voor mama hebben we een goed bericht: er zijn al elf Aria stripalbums uitgekomen, een beetje goede boekhandel of tijdschriftenwinkel kan ze leveren en dat is weer leuk voor tekenaar-schrijver Weyland. Overigens komt er weer een nieuw verhaal aan! Groetjes van DOMMEL, die met veel plezier jouw briefje heeft gelezen!*

FUSIE

Hallo, hallo, hallo Kuifje redaktie en DOMMEL. Ik neem dit blad al enkele maanden en ik vind het een prachtblad! Vroeger nam ik **Robbedoes**, maar toen ik Kuifje ontdekte wou ik niets anders meer. Nu enkele vraagjes: 1. Wanneer is er weer eens een stripbeurs in België en waar? 2. Is er een boek van **Julie, Klaartje, Cécile** en de anderen...? 3. Komt er nog een Kuifje-verzamelband uit? 4. Wanneer komt er nog eens een lang verhaal van **Max en Cati**, **Meneer Edouard** en **DOMMEL?** 5. Komen de **Blauwbloezen** ook in Kuifje? 6. Wanneer komt Gord nog eens? 7. Is Trigië geen goede strip om in Kuifje te komen? (Komt die er dan niet in?). 8. Komt er geen Kuifjestrip in Kuifje (het blad heet toch zo)? 9. Komt Plato, Friebel en Guitepuit ook in Kuifje? Nu volgt mijn striptoptien: 1. DOMMEL 2. Meneer Edouard 3. Julie, Klaartje... 4. Gord 5. Rik Ringers 6. Ptoeih 7. Ivor 8. In den Beginne... 9. Knipoogje 10. Aria- Groetjes aan de redaktie; en nog een stevig bot voor DOMMEL.

André van Meulder,
Bornem, België.

*Hallo, hallo, hallo André, dank voor je brief! Direkt maar de antwoorden 1. Stripbeurzen in België blijven een moeilijke zaak. Wie of wat ook geprobeerd heeft die van de grond te krijgen, iedere keer liep het spaak met de organisatie. Volgens onze informatie staat er dan ook voorlopig niets op het programma! Maar het beste kun je informeren bij de stripspeciaalzaken in België die je in de brievenpost van KF 26 kunt vinden. Misschien ook dat je via **IMAGO**, het informatief tijdschrift van het **Belgisch Centrum van het Beeldverhaal** meer aan de weet kan komen, (tel. Brussel (02)6731506 of Boosvoordse-Steenweg 128, Brussel 1170. 2. van **Julie, Klaartje Cécile en de anderen...** zijn nu al **vijf** albums uit. (à Bfr 145 bij Lombard te bestellen PCR 000-0190916-20) 3. Verzamelbanden blijven uitkomen en zijn te bestellen via de zelfde rekening nr. à **265 fr** bij 1 band, **775 fr** bij 3 bnd. **1275 fr** bij 5 bnd en bij 9 bnd krijg je de 10e gratis (totaal voor **2325 fr**). 4. 'n Lang verhaal van **Max en Cati** zit er niet meer in van de andere wel! 5. (plus 9.) Zeg goede vriend wat ben jij eigenlijk van plan? Een fusie tussen alle bestaande stripbladen? Natuurlijk hebben alle goede stripbladen goede strips, maar jouw wens om dan maar alle strips die jij goed vindt in één blad, (zeg maar Kuifje), te plaatsen is natuurlijk onmogelijk! Wat je eigenlijk moet doen is ook op **Robbedoes** geabonneerd blijven. Als alle populaire strips in één blad komen blijven er nog maar weinig strips en striptekenaars over! Maar... als je moet kiezen, kun je natuurlijk 't beste Kuifje nemen, dat is duidelijk! 6. T.z.t 7. **Trigië** is al volledig in '**Pep** en '**Eppo**' gepubliceerd en vervangen door **Storm**. Dat gaan wij echt niet overdoen! Sorry, maatje! 8. Een nieuw verhaal van Kuifje zal **nooit meer** in ons blad verschijnen, omdat alweer geruime tijd zijn schepper Hergé overleden is en hij in zijn testament heeft bepaald dat niemand zijn strip mag voortzetten. Jammer, maar helaas! Een poot van DOMMEL en bedankt voor 't Bot!*

Het weekblad Kuifje is een uitgave van:

De Lombard Uitgaven
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Telefoon: 02/5225600
Uitgever: Lucien Lottefier,
Theodore Rooseveldtstraat 46
1040 Brussel
Hoofd-redaktie Nederlandse Editie: Rob Harren
Fotogravure: De Schutter N.V.
Druk: De Bièvre N.V. Brasschaat

Abonnementsopgave voor België
Per half jaar (26 nrs.) 900 BF.
Per jaar (52 nrs.) 1700 BF.
Lombard Uitgaven -
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Advertenties voor België:
de Lombard Uitgaven - Brussel
Nicole Geerlandt
tel. 02/5225600

Abonnementsopgave/ klachten voor Nederland:
P.V.O.-abonnementen services
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-2940
toestel 412
Abonnementsprijs: 6 maanden: fl. 65,-
Adreswijziging: 4 weken van te voren schriftelijke opgave via wikkel rond KUIFJE.
Annuleringen: opzegging 4 weken vóór het einde van de abonnementstermijn schriftelijk opgeven.
ADVERTENTIES NEDERLAND:
Fimla B.V.
Zandvoortselaan 57
2106 CJ Heemstede
Telefoon 023-280712
Telex 41497
Telefax 023-291762

KUIFJE-NEDERLAND
Lombard Uitgaven
Nederland B.V.
Postbus 341
2100 AH Heemstede
Telefoon:
023-290190/290192/280712
Buitenlandse abonnementsprijs op aanvraag.

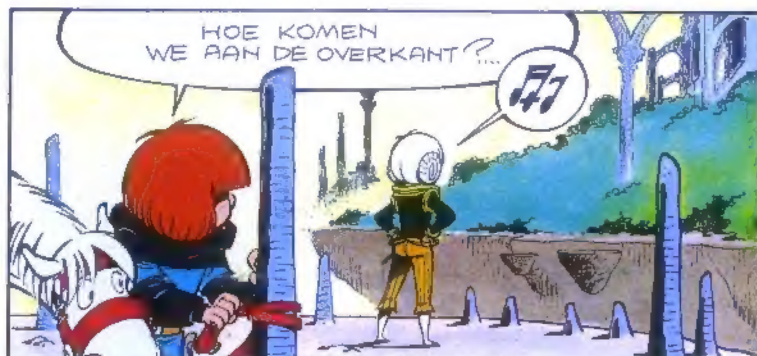
Bédu

HUGO

SAMENVATTING: Voor een pot honing verraadt Narcisse het geheim van Luciole ! Hugo en Mirabel gaan op zoek naar het meisje, dat een groot gevaar loopt: haar tante Misminne wil kost wat kost de cardiopaal vinden...

HUGO HET KASTEEL DER MEEUWEN

UITGEREKEND OP DIT MOMENT EEN HONINGBAD NEMEN... HOE HAAL JE HET IN JE HOOFD ?!
BLUBL ...

GA, GA! LAAT MIJ VERDRINKEN IN HET VOCHT VAN MIJN VERRAAD!
KOMEDIANT!

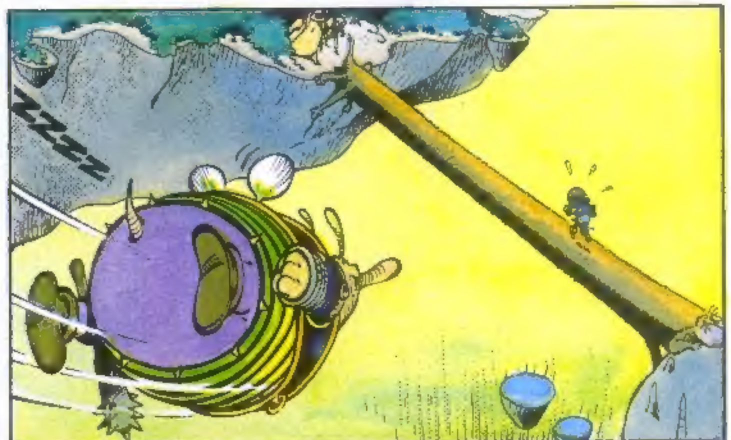

STEL JE NIET AAN! KOM MEE, VLUG!
NEUH!

MOET IK OP JE VRIEND WACHTEN ?
NEUH! HIJ IS GROOT GENOEG OM ZIJN EIGEN VLEUGELS UIT TE SLAAN!

ZZZOOM
?
DE BLAAS-KAKEN!

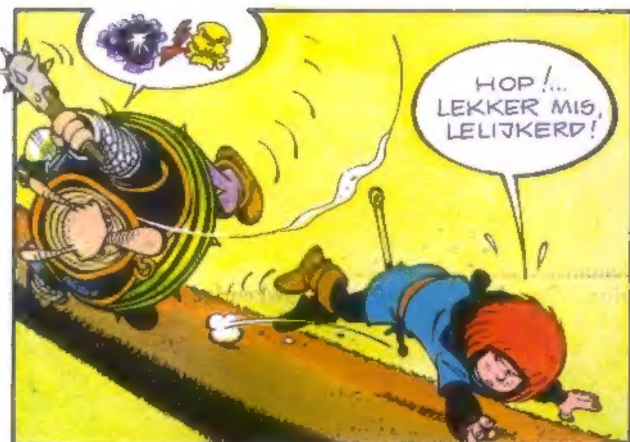

KLEINTJE... VLUUUG!
KIJK! ZIE JE DIE DAAR? DIE HEBBEN NOG EEN PAK RAMMEL VAN ONS TEGOED!
HEHEH!

LATEN WE ONZE SCHULD EVEN INLOSSEN!
GAAN JULLIE MAAR DOOR! WIJ MOETEN NOG EEN REKENINGETJE VEREFFENEN...

ZZZZ

HUGO

PAS VERSCHENEN BIJ DE LOMBARD UITGAVEN! "DE APPELBOOM DER GODEN"

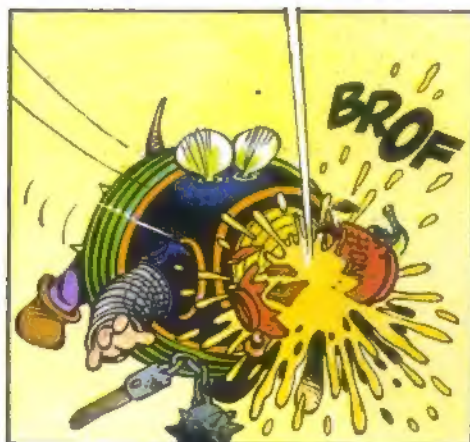

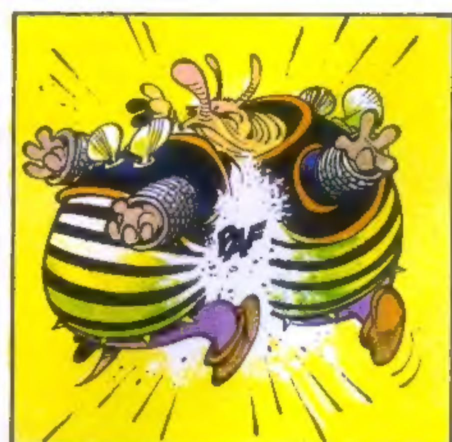

wordt vervolgd

HUGO BISCOTO EN NARCISSE DE BESTEN VAN DE KLAS !

Toen die verdraaide Karel de Grote op een dag op het stomme idee kwam om de school uit te vinden, had hij zich vast niet voor kunnen stellen hoeveel plezier je er kunt beleven ! Hij had de school bedacht om de kleine blonde kindertjes in zijn uitgestrekte rijk te leren lezen, schrijven en rekenen . Natuurlijk konden haast alleen de kinderen van rijke ouders ernaar toe. Die toekomstige notabelen zullen echter heel wat wrok gekoesterd hebben tegenover de "keizer met de sneeuwwitte baard". Zonder twijfel zullen ze ook jaloers geweest zijn op de boerenkinderen, die zich niet het hoofd hoefden te breken op de regels van de grammatica en op wiskundige stellingen, en die altijd vacantie leken te hebben. Kijk maar eens naar Hugo ! De bofkont hoeft niet het zitvlak van zijn broek op een bank te verslijten, maar hij kan vrijuit over velden en door bossen zwerven en daar opwindende avonturen beleven. Op die manier ontkomt hij aan de strengheid van een onverbiddelijke onderwijzer, aan de angst voor examens, aan de verplichtingen en de lessen, aan het vernederende dragen van de legendarische muts met de ezelsoren! Want in die tijd was het geen lolletje om naar school te gaan...

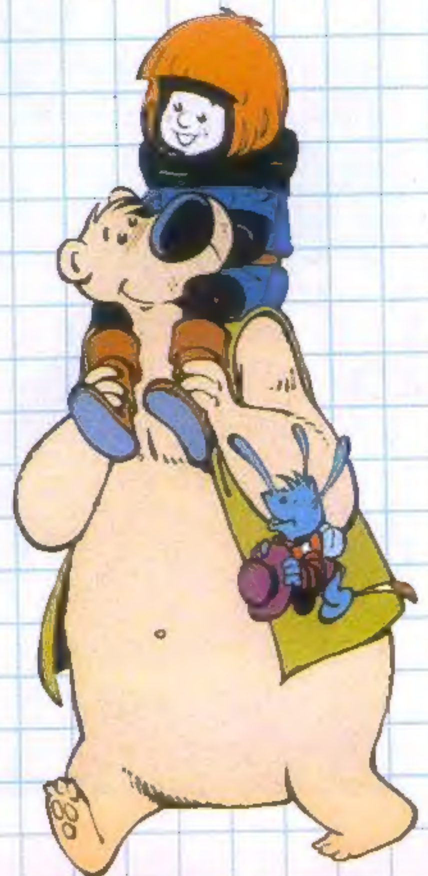
Tegenwoordig is er leerplicht : iedereen moet naar school. Gelukkig zijn de leermethoden veranderd. Je leert er nog steeds een hoop nuttige dingen, maar het onderwijs is veel meer aan de leerlingen aangepast. Het stampwerk is voorbij ! Het onmisbare wordt met het aangename verenigd. Je hebt natuurlijk de pauze, die je in staat stelt met elkaar te praten en je te ontspannen, maar er zijn ook excursies, schoolvoorstellingen, sportdagen en dergelijke, die worden georganiseerd om je geestelijke en lichamelijke ontwikkeling te stimuleren. Op school wordt er zelfs feest gevierd ! Bijna alle scholen houden tegenwoordig "open dagen" : een traditionele fancy fair of bazar bijvoorbeeld, of een andere gelegenheid waarbij leerlingen, ouders en leraren de gelegenheid hebben elkaar te ontmoeten. Ook op de St. Jozef-school in Brussel gebeurt dat, waar een feestcommissie is die bestaat uit docenten en ouders en die erg actief is. Ruilbeurzen, tombola's, allerlei voorstellingen... aan ideeën is er geen gebrek. Voor de grote fancy fair van juni volgend jaar heeft de commissie Hugo, Biscoto en Narcisse als eregasten uitgenodigd, natuurlijk in gezelschap van hun gezamenlijke vader, onze sympathieke tekenaar Bédu. Het was zo'n hartelijke uitnodiging, dat ze die vanzelfsprekend met beide handen hebben aangegrepen.

We moeten er onmiddellijk bij zeggen dat het gebouw van de school al langere tijd vereerd is met de aanwezigheid van onze vrienden! Narcisse werd met algemene stemmen gekozen tot mascotte van de school... En al heel snel daarna werden ook Hugo en Biscoto door alle kinderen geadopteerd. Elke dag worden ze op school ontvangen door de vertrouwde afbeeldingen van de helden, die aan de muur bevestigd zijn. Dit uiterst originele idee hebben de leerlingen van St. Jozef te danken aan Philippe Fronsmans, één van hun leraren, en aan Alain Paré, die namens de ouders in de commissie zit; allebei zijn ze gek op strips. Om de omgeving waar de kinderen het grootste deel van hun tijd doorbrengen wat op te fleuren, hebben ze enorme figuren laten maken , die een heel getrouwe weergave zijn van de figuren die door Bédu werden bedacht en getekend. Ze gebruikten enorme platen multiplex, waarop ze een tekening van elk van de helden projecteerden. Op die manier konden ze niet alleen nauwkeurig de omtrekken natekenen die ze uit moesten zagen, maar ook heel precies de lijnen van de tekeningen overtrekken. Daarna hoefden de figuren alleen nog ingekleurd te worden. Zo ontstond een Narcisse van drie meter hoog die op alle punten overeenkomt met het piepkleine figuurtje dat je regelmatig in de albums of in dit tijdschrift ziet. Er volgden een Hugo van 1,60 meter en daarna een Biscoto van 2,45 die allebei al even opmerkelijk zijn, zoals je op onze foto's kunt zien. Omdat ze bang waren dat deze nieuwe omgeving wellicht al te hedendaags zou zijn voor onze vrienden, hebben Philippe en Alain zich voorgenomen daar iets aan te doen. Ze willen daadwerkelijk een passende omgeving scheppen . Op hun verzoek zal Bédu een landschap tekenen, dat aan de middeleeuwen doet denken. Het zou zonde zijn als zulke aardige figuren zich ontheemd voelden ! Vanwege de verbluffend nauwkeurige uitvoering wilde uitgeverij Lombard gebruik van ze maken. Hugo, Biscoto en Narcisse werden bijzondere ambassadeurs van Lombard en met hun aanwezigheid verlevendigen ze sindsdien boekenbeurzen en stripfestivals waaraan de uitgeverij deelneemt . Ze zijn te zien geweest in Brussel, in Durbuy en zelfs in Parijs, waar ze door de Franse televisie langdurig in beeld werden gehouden... En dat dank zij een beetje fantasie en wat huisvlijt ! Misschien een aardige tip voor alle dynamische leerkrachten met gebrek aan inspiratie...

J.L.L.

DE VIJAND

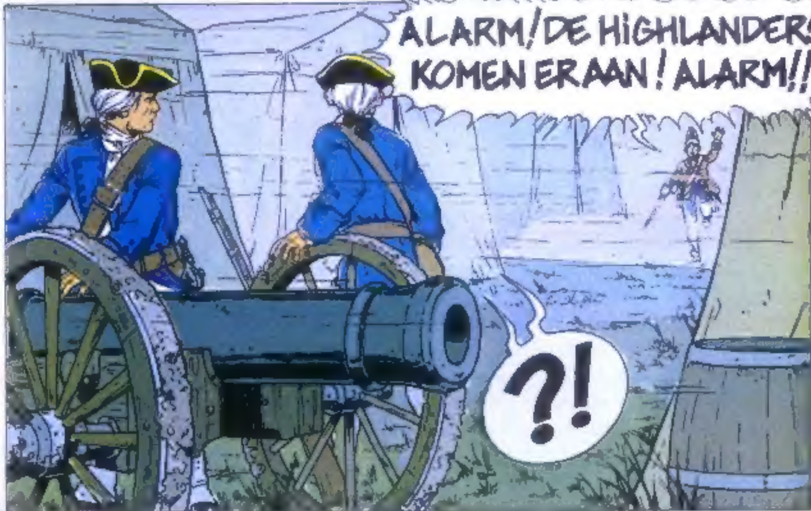

Ph. Delaby 88

DE ROODROKKEN HEBBEN HIER AARDIG HUISGE-HOUDEN, HET LIJKT WEL OF ER GEEN BOOM MEER TE VINDEN IS,
ZE DACHTEN NATUURLIJK DAT WE OVER DE WEG ZOUDEN KOMEN, ZE KONDEN NIET VERMOEDEN DAT WE DOOR HET MOERAS ZOUDEN TREKKEN!
DES TE BETER VOOR ONS!

BLIJF DAAR NIET STAAN OF JE WORTEL MOET SCHIE-TEN! EEN ENGELSMAN HEEFT ALARM GESLAGEN! SNEL... VERSPREIDEN!!

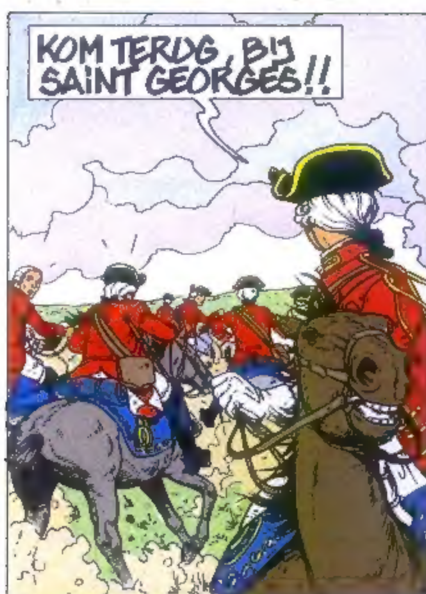
Ph. Delaby 88

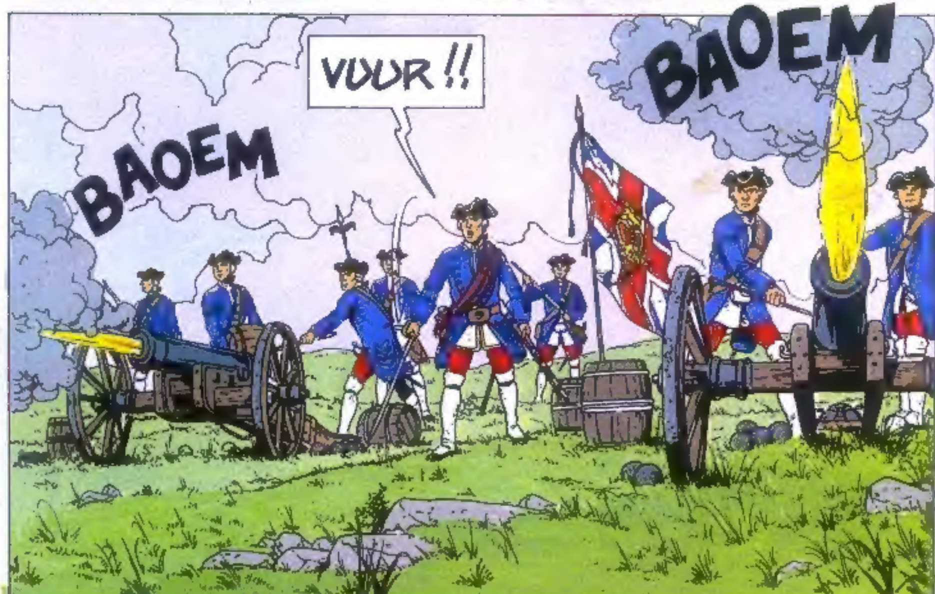
P. Delaby
M. Beullens

DE VIJAND

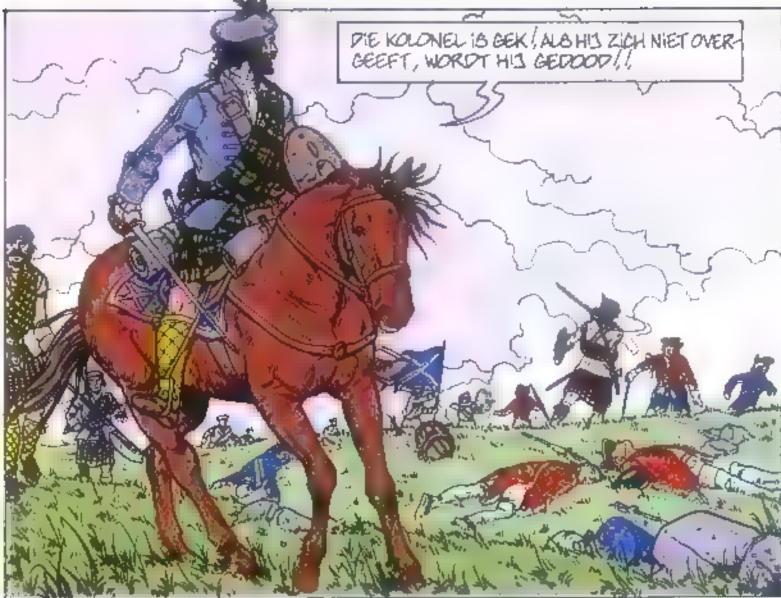

Ph. Delaby 88.

HET ENGELSE LEGER, IN DE STEEK GELATEN DOOR HAAR CAVALERIE EN ARTILLERIE, WORDT OVERWONNEN! OM DEZE STRIJD TOT HET EINDE TE WILLEN UITVECHTEN, ZOALS KOLONEL WHITHEFOORD DEED, MOEST MEN GEK OF ERG MOEDIG ZIJN...

DIE KOLONEL IS GEK! ALS HIJ ZICH NIET OVERGEEFT, WORDT HIJ GEDOOD!!

DAT MOET IK VOORKOMEN... DAT IS EEN REGELRECHTE MOORD!

GEEF U OVER, KOLONEL! STRIJDEN HEEFT GEEN ZIN MEER, DAT WEET U BEST!

NOOIT!!

AAAAAH! STERF DAN, ENGELS ZWIJN!

NEE! DOE DAT NIET!

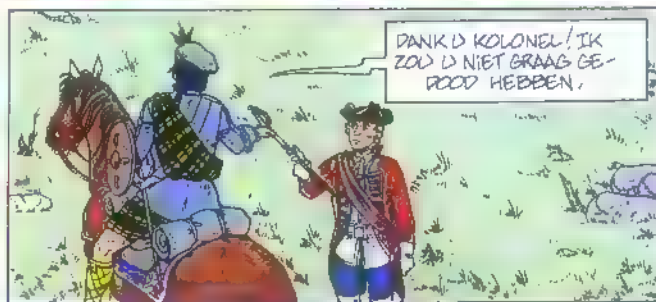
Ph. Delaby 88

DE VIJAND

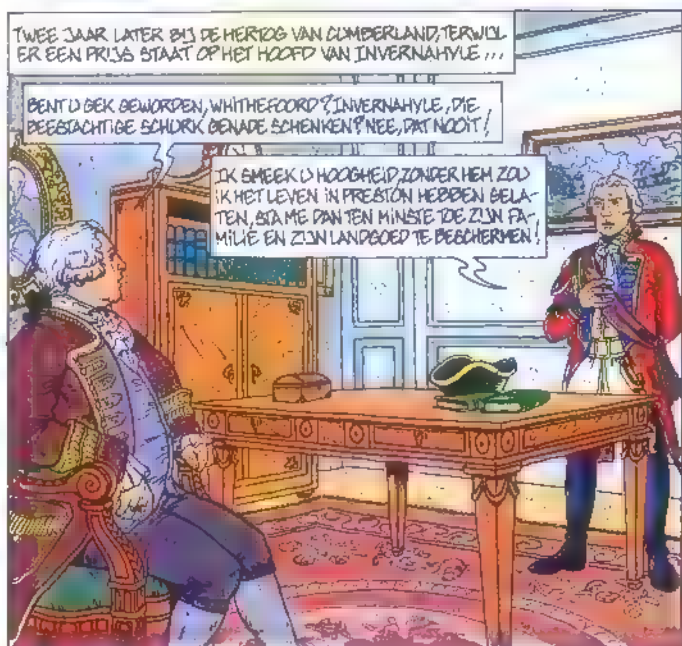

DOE NIET ZO DOM, KOLONEL EN GEEF U OVER! U KUNT UW LAND BETER LEVEND DAN DOOD DIENEN!

ZIJN DAT UW WOORDEN, INVERNAHYLE? U DIE BIJ UW VIJANDEN ALS VRESELIJK BLOEDDORSTIG BEKEND STAAT?

GEEF MIJ UW ZWAARD, KOLONEL. IK GEEF U MIJN WOORD DAT U GEEN KWAAD GESCHIEDT!
HET WOORD VAN EEN REBEL!... VOORUIT MAAR...

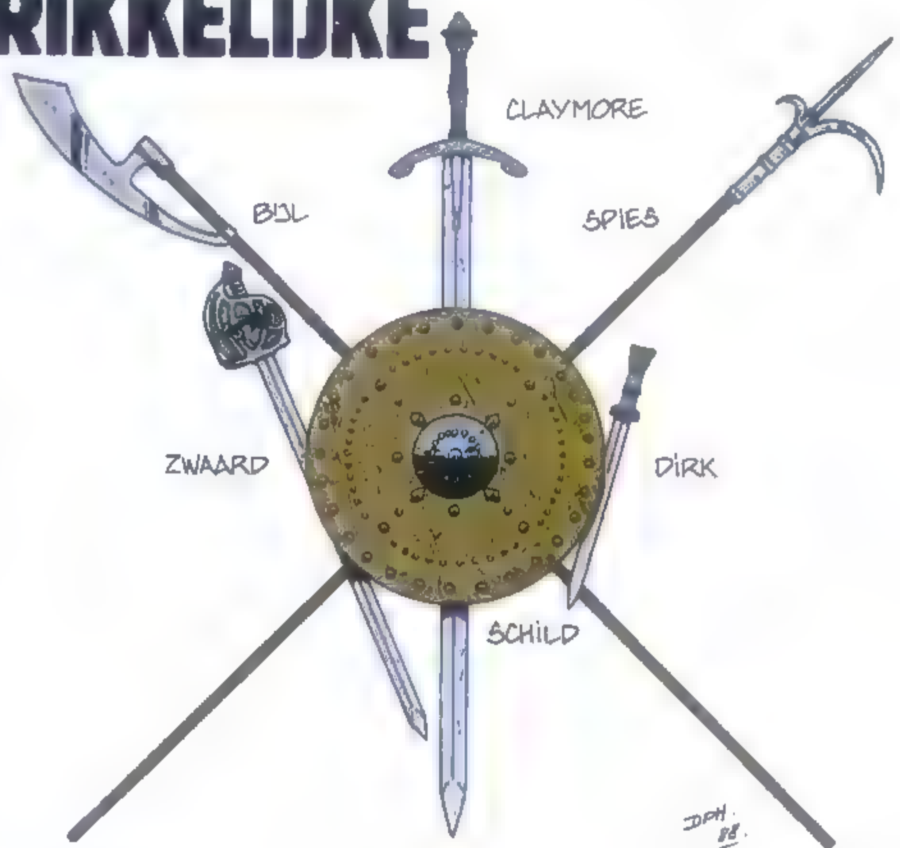

DANK U KOLONEL! IK ZOU U NIET GRAAG GEDOOD HEBBEN.

ALS U MIJ UW WOORD GEEFT DAT U NIET ONMIDDELLIJK TERUGKEERT OM ONS AAN TE VALLEN, BENT U VRIJ MAN!
U LAAT ME VERBAASD STAAN, INVERNAHYLE! EERST REDT U, TERWIJL DE STRIJD IN VOLLE GANG IS, HET LEVEN VAN ÉÉN VAN UW VIJANDEN EN DAN LAAT U HEM OP ZIJN WOORD VRIJ!
IK WEET DAT IK DAAR GEEN SPIJT VAN KRIJG... ADIEU, KOLONEL!

TWEE JAAR LATER BIJ DE HERTOG VAN CUMBERLAND, TERWIJL ER EEN PRIJS STAAT OP HET HOOFD VAN INVERNAHYLE...
BENT U GEK GEWORDEN, WHITHEFOORD? INVERNAHYLE, DIE BEESTACHTIGE SCHURK GENADE SCHENKEN? NEE, DAT NOOIT!
IK SMEEK U HOOGHEID, ZONDER HEM ZOU IK HET LEVEN IN PRESTON HEBBEN GELATEN, STA ME DAN TEN MINSTE TOE ZIJN FAMILIE EN ZIJN LANDGOED TE BESCHERMEN!

GEEN SPRAKE VAN, WHITHEFOORD! DIT IS AL DE TWAALFDE KEER DAT IK WEIGER HEM EN ZIJN FAMILIE GENADE TE SCHENKEN. WANNEER ZULT U EENS BEGRIJPEN DAT DIT DE JUISTE STRAF IS VOOR HEN DIE ONZE WETTEN SCHENDEN?!
WILT U IN DAT GEVAL MIJN ONTSLAG AANVAARDEN, HOOGHEID? IK ZAL EEN PRINS DIE DE OVERWONNENEN NIET KAN VERGEVEN, NIET VEEL LANGER KUNNEN DIENEN...
DE HERTOG VAN CUMBERLAND GEEFT UITEINDELIJK TOE AAN HET VERZOEK VAN KOLONEL WHITHEFOORD EN STAAT TOE DAT HAVE EN GOED VAN DE FAMILIE VAN INVERNAHYLE WORDT BESCHERMD, VOORDAT HEM ZELF UITEINDELIJK AMNESTIE WORDT VERLEEND.
einde

HET VERSCHRIKKELIJKE ZWAARD VAN DE SCHOTTEN!

Veel Highlanders (letterlijk Schotten uit de Hooglanden, bergbewoners uds), die zich in de Highlands (de streek boven Edinburgh) hadden gevestigd, waren in de achttiende eeuw nog gewapend met de verschrikkelijke claymore. Oorspronkelijk was het een zwaard dat met twee handen gehanteerd moest worden en dat uit de middeleeuwen stamde. Net als de beruchte tweehandig gehanteerde bijl van de Huscals van Harold (een bataljon dat uit edelen bestond) in de slag bij Hastings (1066) richtte het onder de vijanden een verschrikkelijke slachting aan.
Later werd elk zwaard dat door een Schot werd gehanteerd, door leken met die naam aangeduid. Ook het meest bekende zwaard, waarvan het bewerkte gevest de vuist beschermde en dat met één hand werd vastgehouden, werd ten onrecht een claymore genoemd.
De Engelse soldaten uit de zeventiende en achttiende eeuw waren beducht voor een confrontatie met de Schotse horden, die gewapend waren als vechtjassen uit de Renaissance, hetzij met een tweehandig gehanteerd zwaard waarmee vreselijk in het rond werd gemaaid en dat een man in tweeën kon splijten, hetzij met een groot zwaard met een beschermende schelp en een targe (rond schild).
In een lijf aan lijf gevecht delfden de Engelse fusilliers of grenadiers, die licht bewapend waren met een musket, een lans of een smal zwaard, altijd het onderspit. De claymore was onoverwinnelijk.
De taktiek van de Schotten die met een zwaard en een schild waren bewapend, was afwachten tot er geschoten was en aanvallen voordat de Engelsen tijd hadden gekregen om opnieuw te laden. Hun tegenstanders waren gedwongen met de lans of met de kolf van het geweer te vechten. Als de punt van een lans eenmaal in de targe vastzat, kon het wapen met één korte slag worden doorgehakt.
Tijdens de slag bij Culloden in 1746 ging het anders toe. De Engelsen hadden lering getrokken uit hun ervaringen. De soldaten waren gewapend met een geweer met radslot, dat veel sneller geladenkon worden en dat voor het eerst was uitgerust met een bajonet. Weliswaar kon bij een lijf aan lijf gevecht ook de bajonet in het schild blijven vastzitten, maar dank zij het snelle schieten waren heel wat minder Highlanders in staat de linies van de Engelse soldaten te bereiken.

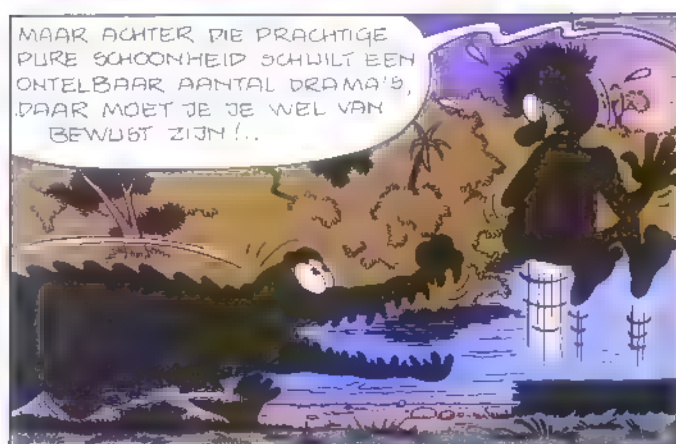
J.L.V.

Dale
Didge

PTOEIH

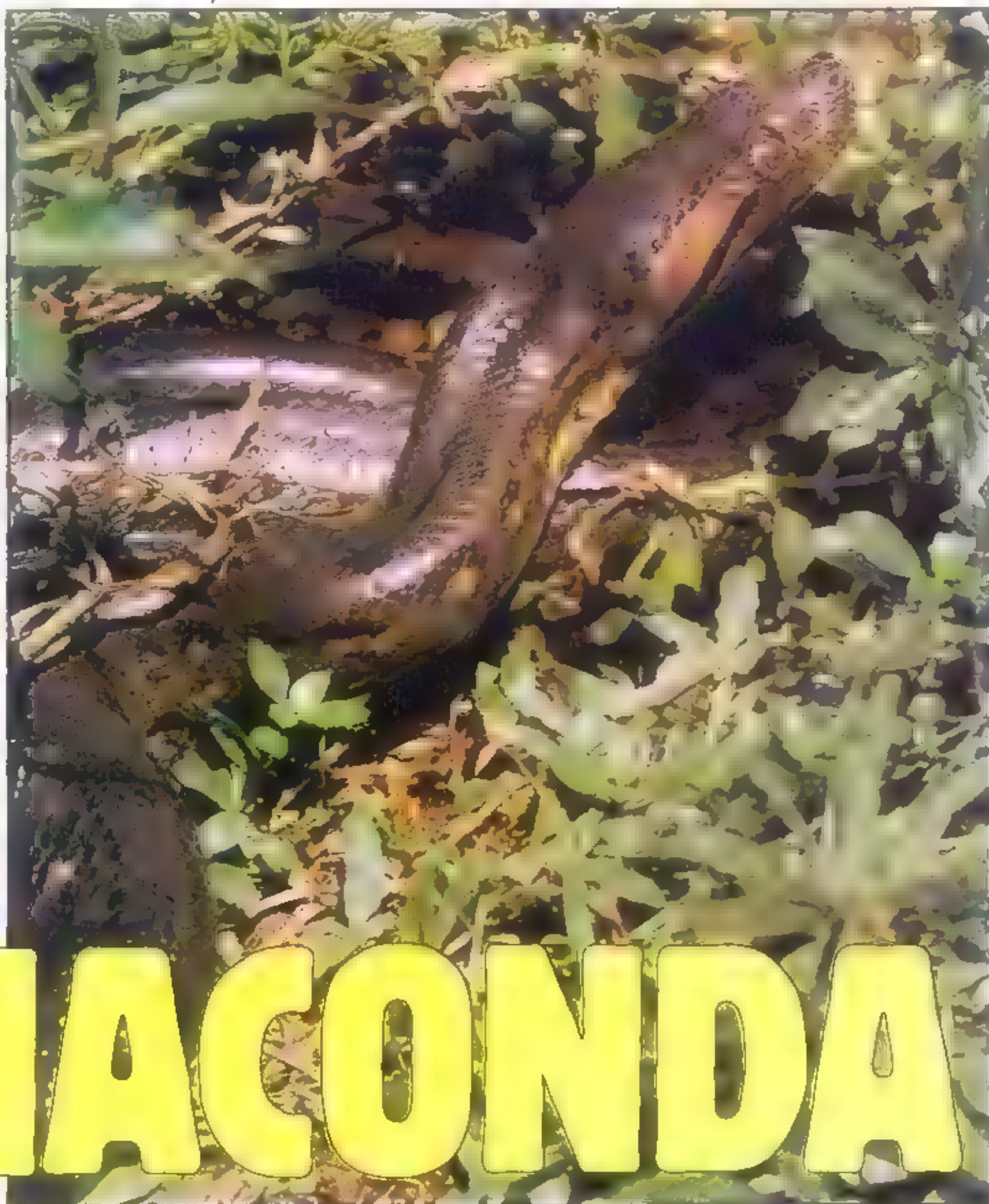

Dale - DIDGÉ 88

De enorme, indrukwekkende slang die aan de oever van de rivier ligt, straalt rust en een enorme kracht uit. De anaconda deelt met de jaguar de titel van heer van het oerwoud en is de grootste slang van Zuid-Amerika. In het Amazone-gebied hebben we hem opgezocht.

DE ANACONDA

DE GOD VAN DE RIVIER

IN HET RIJK VAN BOMEN EN WATER

Al verscheidene dagen liepen we onder bomen door, die zo reusachtig waren, dat ze alle zonlicht tegenhielden. Slangenjagers hadden ons een klein riviertje gewezen, waar ze af en toe anaconda's vingen.

Tenslotte, na vele riviertjes en beekjes overgestoken te zijn, kwamen we bij de «kreek». Sinds we het oerwoud binnen waren gegaan, hadden we geen moment de gelegenheid gehad onze natte kleren te drogen. Als we niet door het water moesten waden, dan was het wel het zweet dat ons doordrenkte. Maar nu konden we een gerieflijk bivak opslaan, ons verkleden en beginnen met onze «jacht». De waterkant is altijd begroeid met struikgewas, kreupelhout en lianen. In elk geval had de plek waar wij kampeerden, één voordeel: de zon kon er doordringen en wij konden ons koesteren in haar weldadige warmte.

Nu hoefden we alleen nog «onze» anaconda op te sporen! Maar dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Vanaf de ochtends hadden we de oevers van de rivier doorzocht, onze blik laten dwalen over de takken en de rotsen waarop de slang misschien lag te zonnen of te luieren, over de bosjes, het gras, de waterplanten. Niets.

We waren verscheidene keren het water overgestoken om op de andere oever verder te zoeken, maar bij gebrek aan geluk of voldoende kennis van het gedrag van de slang hadden we niet het minste spoor van zijn aanwezigheid kunnen ontdekken.

EEN PREMIE VAN $ 5000

We wisten dat het Natuurhistorisch Museum in New York een premie van $ 5000 uitloofde aan degene die kon bewijzen dat er anaconda's bestonden met een lengte van meer dan negen meter. Geen enkel exemplaar van die grootte was ooit gevangen, ondanks de fantastische verhalen van ontdekkingsreizigers die spraken van slan-

In het koninkrijk van bomen en water is de anaconda de heer van het Amazone-oerwoud.

gen van tien, twaalf en zelfs vijftien meter lang. Maar die premie interesseerde ons niet. Het was niet onze bedoeling een reusachtige «waterboa» te vangen en op die manier rijk te worden. Het enige dat we wilden was het prachtige dier in zijn natuurlijke omgeving bekijken en fotograferen. We hebben een grote liefde voor de flora en fauna van het oerwoud, en het Amazone-gebied is een waar paradijs voor ons. Op onze onzwervingen waren we al heel wat slangen tegengekomen, zoals de ratelslang, de koraalslang, de liaanslang en de boa constrictor. We hadden zelfs een boa kunnen vangen en voordat we hem vrijlieten, hadden we hem zelfs enigszins naar onze hand kunnen zetten.

We hadden ook foto's kunnen maken van enkele van zijn prooien, met name capibara's (waterzwijnen) en andere knaagdieren. Maar de grootste slang van het Amazone-gebied ontbrak nog aan onze «verzameling», de god van de rivier, misschien des te moeilijker te vinden vanwege zijn voorliefde voor het water. De anaconda is namelijk een uitstekende zwemmer, die een groot deel van zijn tijd in de rivier doorbrengt.

EEN ONTERECHTE ANGST

Terwijl we ons elke dag verder van ons behaaglijke bivak verwijderden om de omgeving te doorzoeken, vroegen we ons af of het ons vandaag zou lukken een paar plaatjes te schieten. We voelden twijfel opkomen, maar er was geen sprake van dat we ons uit het veld lieten slaan. We gingen almaar verder langs de oevers van de rivier, die we diverse malen overstaken. Een plotselinge schaduw, een bewegende tak waren al voldoende voor hevige opwinding — die ongerechtvaardigd bleek. Die schaduw en dat bewegen van die tak, het kwam alleen door de wind!

Voor de honderdste keer steken we een ondiepe stroom over. In het midden ervan kan ik me opeens niet meer bewegen. Ik kon niet voor of achteruit: mijn voet zat muurvast. Ik schud mijn been, maar het enige wat er gebeurt, is dat ik modder opwoel en omval. Meteen denk ik aan het dier dat we zoeken. Zonder twijfel ben ik in de greep van een anaconda. Ik schreeuw naar Christian om hulp en haal ondertussen mijn kapmes uit het foedraal om me te kunnen verdedigen, terwijl ik ongecoördineerd blijf schoppen om me uit de valstrik te bevrijden. In het water kan ik een slang nooit de baas worden, daarom moet ik zo snel mogelijk naar de oever. Christian trekt aan me, uit alle macht. En opeens val ik in het water, hoofd voorover, bevrijd. Oef! We gaan terug naar de kant, waar ik ontdek dat mijn been overdekt is met... waterplanten. De slang die me aanviel, was niets anders dan een valkuil van waterplanten. 's Avonds in het bivak moeten we om het ongelukkige voorval lachen.

DE BELONING

Toch zal onze koppigheid beloond worden. We hadden onszelf beloofd niet uit de jungle te vertrekken voordat we minstens één anaconda hadden gezien. En dan lacht het geluk ons toe: op één middag zien we zelfs twee slangen.

In het domein van de anaconda op zoek naar de «god van de rivier.»

We komen haast op hetzelfde moment het water uit als de eerste slang. Op de oever zittend wordt onze aandacht getrokken door een rimpeling van het water. Misschien een vis. En dan zien we de kop verschijnen, die de richting van het gras opgaat. We zitten doodstil. We worden niet verlamd door angst, maar door vreugde. Ons vooral niet verroeren, het reptiel niet laten schrikken en op de vlucht jagen. Langzaam glijdt de anaconda uit het water, zijn schubben glanzend in een straal zonlicht. Eén meter, twee, drie, vier... en daar is de staart. Nu is hij de rivier uit. Zijn elegantie en zijn kleuren zijn adembenemend. Met nauwkeurige, maar

Een dikke liaan of een grillige boomstronk? Nee, een anaconda van vier meter.

Hij is niet giftig, maar zijn beet is verschrikkelijk.

Mijn voet zit vast in een valstrik waaruit ik me niet kan bevrijden.

heel omzichtige bewegingen bestookt Christian de slang... niet met een vuurwapen. maar met een fototoestel! Onmerkbaar komen we dichterbij. Slangen zijn doof, maar zeer oplettend. Het trillen van de grond dat ons dichterbij komen veroorzaakt, wordt meteen opgemerkt door het grote dier, dat onze aanwezigheid niet bijster op prijs lijkt te stellen. Sneller dan hij eruit is gekomen, glijdt hij terug in het water en verdwijnt onder de oppervlakte.
We besluiten hier in de buurt te blijven.
Dan komt er een andere slang tevoorschijn. Deze komt niet uit de «kreek», maar nadert stilletjes... achter onze rug, midden tussen de planten. Als een van ons niet het idee had gekregen om op dat moment even zijn benen te strekken, was de anaconda misschien zo dichtbij gekomen dat we hem hadden kunnen aanraken.
We springen overeind. Het dier ligt onbeweeglijk om daarna, net als zijn voorganger, zich in de richting van de rivier te haasten. Nee toch! We hebben te lang gewacht en ons te veel moeite getroost om de anaconda's nu door onze vingers te laten glippen. Er is nog maar één oplossing: we moeten hem vangen.

EEN VRIENDELIJKE REUS

Gelukkig weten we hoe en waar we een slang moeten aanpakken: stevig achter zijn kop. Dat doen we ook — met de nodige voorzichtigheid, want een anaconda [redacted] niet giftig, maar hij beschikt niettemin over een indrukwekkend gebit en zijn beet [redacted] erg pijnlijk. We pakken hem bij kop en staart om [redacted] voorkomen dat hij gaat kronkelen. Zijn spierkracht is namelijk enorm en het is geen eenvoudige opgave je uit zijn klemmende greep te bevrijden.
En als hij gebruik maakt van zijn kracht om zich samen te trekken, zullen we misschien gedwongen zijn hem te doden [redacted] dat willen we volstrekt niet!
We hoeven niet werkelijk een gevecht te leveren met onze tijdelijke kameraad. We leggen hem in de zon om hem te fotograferen, in de hoop dat hij zich een paar tellen stil zal houden. Niets aan te doen, de anaconda probeert opnieuw de rivier te bereiken. Keer op keer vangen we hem weer en leggen we hem terug op het gras. Dat is mogelijk omdat de slang, ondanks zijn geringe enthousiasme voor ons gedoe, geen enkele agressie toont.
We zijn geen dierenbeulen, dus laten we de slang al gauw los, zodat hij in het water zijn toevlucht kan zoeken.
Bij andere gelegenheden hadden we het geluk nog andere anaconda's tegen [redacted] komen. Een ervan had een lengte van zo'n vier meter en een gewicht van meer dan vijftig kilo. Een mooi exemplaar.
In de jungle van de Amazone hebben we regelmatig allerlei soorten slangen gezien, maar geen enkele is zo mooi, zo indrukwekkend als de anaconda, de god van de rivier...

Tekst: Daniel Berger
Fotografie: Christian Portal

Door het dier stevig achter de kop vast te houden, wordt voorkomen dat hij bijt.

De fauna en flora van het Amazonegebied een paradijs voor iedereen die van de natuur houdt.

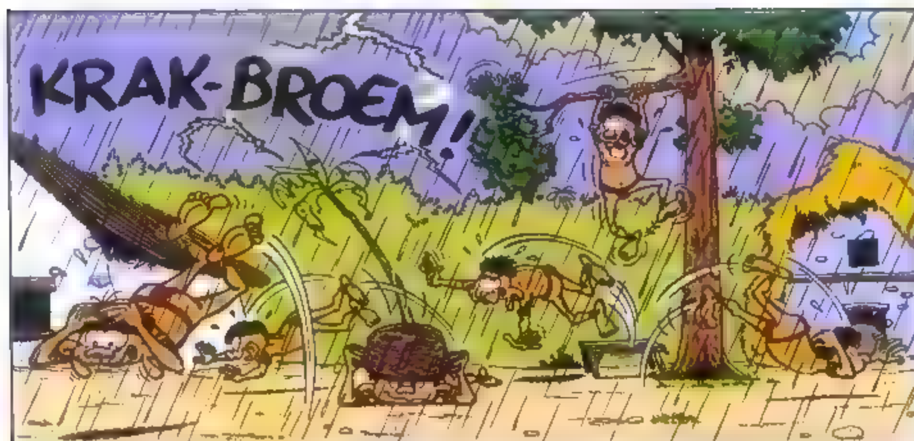
De machtige kop van de «waterboa».

Dale
Didge

PTOEIH

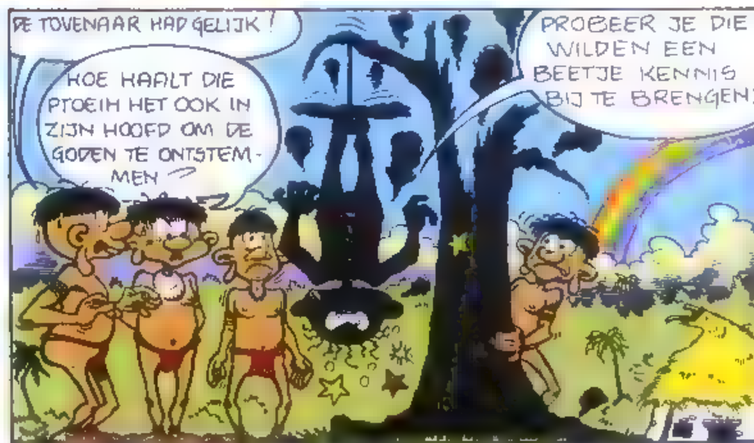

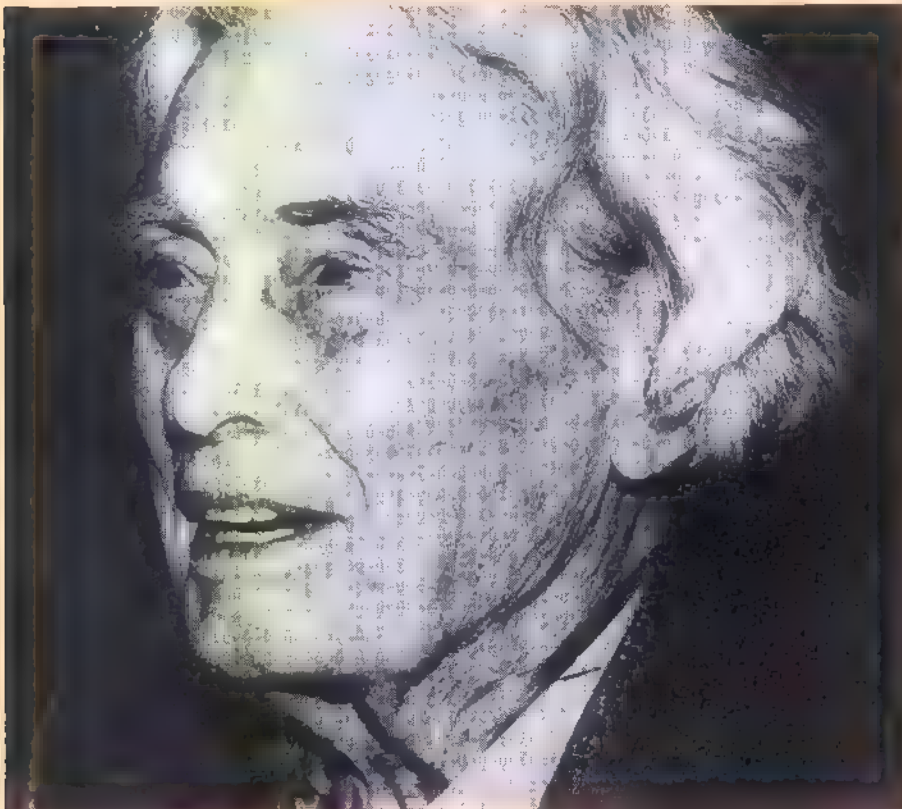

Dale - DIDGÉ 88

JORIS IVENS: OP ZOEK NAAR HET ONMOGELIJKE

Dit jaar wordt de Nederlandse filmer Joris Ivens negentig jaar oud. In zestig jaar tijd maakte hij zo'n vijftig films, waaronder het meer dan tien uur durende epos *Hoe Yu-kong de bergen verzette*

(1976), dat net als zijn nieuwste film *Een geschiedenis van de wind* in China werd opgenomen. Tijdens zijn loopbaan maakte hij films in alle vijf de werelddelen: in Europa (*De brug* - Nederland, 1928; *Borinage* - België, 1933; *Spaanse aarde* - Spanje, 1936), Noord-Amerika (*Power and the Land - Verenigde Staten, 1941), Zuid-Amerika (Valparaiso* - Chili, 1963; *Cubaans reisdagboek* - Cuba, 1960/61), Afrika (*Morgen in Nanguila* - Mali, 1960), Australië (*Indonesia calling* - Australië, 1946) en Azië (*De 400 miljoen* - China, 1938; *De zeventiende breedtegraad* - Vietnam, 1967). Samen vormen ze een indrukwekkende staat van dienst. De sterk politieke inhoud van de meeste van zijn films was vaak omstreden, maar Ivens lijkt intussen zijn kritici overleefd te hebben: hij wordt in binnen- en buitenland geroemd als "de meest bereisde filmer ter wereld" en "de oudste nog actieve filmmaker". Een Amerikaanse filmencyclopedie noemt hem "de belangrijkste documentairefilmer van zijn generatie." Ter gelegenheid van zijn negentigste verjaardag was Ivens korte tijd terug in zijn geboorteland, waar hij weer (of nog altijd) volop in de belangstelling staat. Er werd een tentoonstelling aan hem gewijd, zijn oude films worden weer vertoond en binnenkort is ook zijn nieuwe film *Een geschiedenis van de wind* eindelijk in Nederland te zien. In dit nummer van Kuifje kun je lezen over het opwindende, avontuurlijke leven van een zeer opmerkelijke filmmaker. Joris Ivens: van kwajongen tot wereldcineast.

Joris Ivens, 1988 (foto Pieter van Oudheusden)

Cacaopoeder

Joris Ivens werd op 18 november 1898 in Nijmegen geboren. Bij wijze van spreken met een camera in zijn hand: zijn grootvader was fotograaf, zijn vader was eigenaar van een fotowinkel. Eigenlijk was zijn voornaam George, maar om een heel praktische reden veranderde hij die zelf in Joris. Hij was dol op voetballen, maar toen hij - hij was ongeveer twaalf jaar oud - op een keer ernstig aan zijn knie geblesseerd raakte, zei zijn vader: "Nu is het afgelopen, er wordt niet meer gevoetbald, veel te gevaarlijk."
Maar zijn zoon bleef voetballen, zonder dat zijn vader het mocht weten. Ivens, in zijn autobiografie: "Ik bekleedde een respectabele positie in het team van de stad en van tijd tot tijd kon men in de maandagkrant een verslag van onze wedstrijden lezen. Er was natuurlijk geen sprake van dat de naam van de jonge Ivens mocht worden genoemd, dus had ik besloten dat ik Joris zou heten, de mysterieuze Joris, en soms kon men in de sportrubriek dingen lezen als: de jonge Joris heeft met een kopbal gescoord, of: Joris scoorde uit een strafschop."
Joris was er van overtuigd dat zijn vader niets in de gaten had. Ten onrechte. Een jaar lang moest Joris de ene smoes na de andere verzinnen, als zijn elftal een uitwedstrijd speelde. Zijn vader liet hem rustig aanmodderen.
Ivens was een zeer ondernemende kwajongen. Hij herinnert zich hoe hij in diezelfde tijd een vliegtuig bouwde: "Een foto van een eendekker van de Franse vliegenier Blériot had me geïnspireerd. Mijn cockpit was een verzendkist van de zaak van mijn vader, van mijn moeder stal ik twee lakens voor de vleugels. Het centrale punt voor de draden naar de staart was een hark, die ik rechtop tussen de vleugels gezet had. Dat vreemde ding vloog natuurlijk niet, maar ik wél. Urenlang vloog ik, zittend op een plankje in de cockpit. Mijn moeder vond het maar niets. Haar lakens stelen dat ging nog, maar ik kwam altijd te laat voor het eten naar binnen, omdat ik uren lang over andere landen, naar andere werelddelen vloog..."
Het is voor Ivens een symbolisch verhaal. Als filmer kreeg hij de bijnaam "de vliegende Hollander", een teken van zijn ontembare reislust en misschien ook van de ongrijpbaarheid waarmee hij zich aan de kritiek van zijn tijdgenoten wist te onttrekken.
In 1911 maakte hij zijn eerste, vijf minuten durende filmpje met een filmcamera uit de winkel van zijn vader. Ivens: "Ons favoriete spel was Indiaantje spelen op de heuvels buiten de stad. Toen ik elf was, gingen mijn favoriete boeken over Indianen, boeken van James Fenimore Cooper en Karl May. De laatste, een Duitse schrijver die nooit in Amerika was geweest, schreef uitsluitend over 'goede' Indianen. Daar gaven wij de voorkeur aan. (...) Het was geen moeilijke overgang van het Indiaantje spelen buiten de stad naar het bedenken van een Indianenfilm voor ons plezier. (...) Ik organiseerde mijn broers en twee zusters, mijn ouders en uiteraard mezelf, als een dubbele cast van Indianen en blanken. Als we Indiaanse rollen speelden, bestond onze make-up uit goed Nederlands

De Vliegende Hollander in spé: "George" Ivens en zijn zelfgebouwde vliegtuig

cacaopoeder. Mijn hoofdtooi als de Indiaanse held Brandende Straal was gemaakt van gestolen kalkoenenveren. De buitenopnamen waren prachtig, met zandheuvels en heidevelden die dienst deden als de Mojavewoestijn en de Rocky Mountains. Een oud wit paard speelde een romantische rol in de zandheuvels, maar we vergaten hem close-up te nemen. Dat moesten we weken later doen in de achtertuin van ons huis. Ik loste dit, mijn eerste probleem in de filmproductie, op door het grote witte paard regelrecht door de smalle marmeren gang van ons brave burgerhuis naar de tuin te brengen, waarbij zijn oude flanken langs de muren, de schilderijen en de gaslampen schuurden - met als resultaat gebroken kousjes en ontsnappend gas en een nog net voorkomen explosie. Mijn moeder had minder plezier in het vertonen van onze *Brandende Straal* dan de anderen."

Achteraf noemt Ivens zijn eerste filmpje een *blague*, een kwajongensstreek. Toch begint elke beschrijving van zijn loopbaan als filmer met dit amateurfilmpje, dat waarschijnlijk de allereerste western uit de Nederlandse filmgeschiedenis is. Een kwajongensstreek met grote gevolgen, zoals later zou blijken.

Ivens' vader had besloten dat zijn zoon Joris hem zou opvolgen in de zaak. Na een gedegen opleiding aan de Economische Hogeschool in Rotterdam en een stage in Duitsland werd hij bedrijfsleider in het Amsterdamse filiaal van zijn vaders winkel. Tegen zijn zin: hij had weinig belangstelling en aanleg voor de handel. Zijn hartstocht ging uit naar de film. In 1927 was hij een van de oprichters van de Amsterdamse Filmliga, een groep kunstenaars en intellectuelen die zich afzetten tegen de amusementsfilms die in Hollywood en in de Duitse UFA studio's werden gemaakt ("De kudde, het commerciële regime, Amerika, Kitsch") en een mogelijkheid wilden scheppen om de experimentele kunstfilms die in Frankrijk, Duitsland en vooral de Sovjetunie werden gemaakt, ook in Nederland te vertonen. Onder invloed van die buitenlandse voorbeelden en met materiaal dat hij uit zijn vaders winkel leende, maakte Joris Ivens zijn eerste films zoals *De brug* (1928) en *Regen* (1929).

De brug was Ivens' eerste echte film. Het was een "studie in beweging", een haast abstracte film over de bewegingen op en om de hefbrug over de Koningshaven in Rotterdam: de treinen die over de brug reden, de schepen die er onderdoor voeren, het op en neer gaan van het middengedeelte van de brug. Mensen kwamen nauwelijks voor in de film.

Ivens werd door zijn Russische collega Poedowkin uitgenodigd zijn films in de Sovjetunie te vertonen. De reacties van de arbeiders op onder andere *De brug* openden hem de ogen: "Ze vroegen bijvoorbeeld: "Waarom legt u niet uit welke steden door deze brug verbonden worden? Waarom zien we helemaal geen mensen op de brug?" En dan antwoordde ik dat iedereen in Nederland deze details kende en dat ik me, toen ik de film maakte, niet gerealiseerd had dat hij ook in het buitenland vertoond zou worden. Niettemin bleven deze vragen me bij. Dit publiek zag een trein over een brug rijden en wilde meer weten dan de mechanische functies van de brug."

Op zijn reis naar Rusland had Ivens ook een gemonteerd fragment bij zich van de film waaraan hij op dat moment bezig was: *Zuiderzee*, over de inpoldering van de Zuiderzee. Ook die film riep bij de Russische arbeiders een stroom voor Ivens onverwachte vragen op, zoals "Hoeveel verdient een arbeider aan de dijk? Hoeveel boter krijgt hij per week? Wat voor capaciteit hebben de betonmolens die we in de film hebben gezien en hoeveel arbeiders werken er daar?" Toen Ivens terugging naar Nederland om de film af te maken, zorgde hij dat hij er achter kwam "hoeveel omwentelingen per minuut een cementmolen maakte, hoeveel een ingenieur daar verdiende en wat het weekloon was van een arbeider." De film kreeg een nieuwe titel, *Nieuwe gronden*, en een nieuw einde. Ivens begon zich te identificeren met de mensen die hij filmde: "Om te begrijpen hoe ik ze moest filmen moest ik het gewicht van de stenen voelen, moest ik in mijn spieren de krachtsinspanning voelen die zij moesten opbrengen en, net als die keer dat ik de zee was ingelopen om de branding te filmen (*voor de film Branding, uit 1929*), me lijfelijk in hun element begeven." In de film liet Ivens zien dat de inpoldering van de Zuiderzee een groot gebied aan vruchtbare landbouwgrond oplevert, maar ook dat het graan wegens de lage graanprijzen op de veilingen wordt doorgedraaid. Het wordt in zee gestort, terwijl de arbeiders honger lijden. Ivens had een standpunt ingenomen. Hij was opgekomen voor de zwakken. Voor het eerst, maar zeker niet voor het laatst werden zijn opvattingen als filmer hem niet in dank afgenomen. Sinds die tijd koos hij voortdurend de kant van de onderdrukten, zoals in zijn film over de stakende maanwerkers in de *Borinage* (1933), of zijn beroemde documentaire over de Spaanse burgeroorlog, *De Spaanse aarde* (1936) die hij samen met de Amerikaanse schrijver Ernest Hemingway maakte. Het was Ivens' kennismaking met de oorlog: "Op een ochtend hielden we op een verhoging in het terrein halt om het slagveld te overzien. We hadden in de auto kunnen blijven zitten, maar om beter te kunnen kijken stapten we uit. We namen ons materiaal mee en liepen om een paar bouwvallen heen die daar stonden. Een oorverdovende explosie deed ons ijlings op onze schreden terugkeren. Een granaat had zich in onze auto geboord. Er was niets van over." Het was niet Ivens' laatste oorlog. Op de leeftijd waarop anderen van hun pensioen genieten, vertrok hij samen met zijn vrouw en medewerkster Marceline Loridan naar Vietnam om als filmer het Vietnamese verzet te steunen. Hij maakt de verschrikkingen van die oorlog aan den lijve mee, als hij middenin een Amerikaans bombardement terechtkomt: "Overal vielen bommen, voor ons, achter ons, aan weerszijden van ons, en het was altijd te veel. In dit soort gevallen was er maar een mogelijkheid. Als de staat van de weg het toestond zette de chauffeur de auto in een andere versnelling en scheurde zo hard mogelijk recht vooruit. Zo hard mogelijk wilde zeggen op zijn hoogst vijftig kilometer per uur. Als dit niet kon sprongen we uit de command-car en renden het oerwoud in, vurig wensend dat die verdomde Amerikanen niet zo onhandig zouden

zijn dat ze de weg misten en hun bommen in het bos loslieten.
"Er zaten overal bomkraters. We doken de eerste de beste in. We hadden geen lampen, we zagen niet waar we onze voeten neerzetten, we lieten ons in een van die gaten glijden en drukten ons tegen de grond, waarbij het water ons tot de knieën kwam. Het was lauw en vettig water en we voelden dat er iets tegen onze benen bewoog. Die gaten waren meestal vergeven van de bloedzuigers en de slangen, maar daar dachten we niet aan of, als we er wel aan dachten, deden we dat om de bommen te vergeten.
(. . .) Gedurende deze acht dagen en acht nachten had ik alle tijd om de juistheid van de waarschuwingen van de mensen in Hanoi te leren inzien. Er viel niets te betreuren, maar soms wensten Marceline en ik wel eens dat we daar niet waren, op de bodem van een gat, tot ons middel in de modder, wachtend tot de dood ons zou overvallen. Het was erger dan we ons hadden kunnen voorstellen. En ik, die me erop had laten voorstaan de oorlog te kennen!"

Joris Ivens (helemaal rechts) aan het werk in China, tijdens de opnamen van Hoe Yu-Kong de bergen verzette.

Niet in de camera kijken

De film *De Spaanse aarde* was in Amerika een groot succes. Het was een pleidooi voor de strijd van de republikeinse regering tegen de door Duitsland en Italië gesteunde troepen van generaal Franco. Ivens toonde de film aan president Roosevelt, die hem "zeer goed" vond. De film slaagde volledig in zijn opzet: het mobiliseren van de publieke opinie ten gunste van de wettige Spaanse regering. Ivens kreeg opdracht om eenzelfde film te maken over de strijd van de Chinezen tegen de inval van Japan. In gezelschap van zijn vaste cameraman John Fernhout en de beroemde oorlogsfotograaf Robert Capa reisde Ivens naar China. Hij maakte er kennis met de latere communistische leider Zhoe Enlai en leerde tijdens een pauze tussen de vuurgevechten zijn eerste woorden Chinees: Boe Jao Kan, "Niet in de camera kijken!"
De film over de Chinese vrijheidsstrijd, *De 400 miljoen*, was de eerste film die hij in dat land opnam. Hij zou er nog diverse malen terugkomen, om er films te maken en om er zijn vrienden terug te zien. Bij zijn vertrek in 1938 had hij de Kinamo-camera die hij in Spanje had gebruikt en 2000 meter negatieffilm in Spanje achtergelaten om de historische gebeurtenissen vast te leggen. Het werd door de Chinezen beschouwd als een wapen dat "meer waard was dan artillerie".
Met zijn films was Ivens tegelijk waarnemer van en deelnemer aan de grote gebeurtenissen van de twintigste eeuw. Een getuige die zijn grote talent als filmer gebruikte om te getuigen van de historische omwentelingen die om hem heen plaats vonden. Hij ontkent niet dat de geschiedenis hem soms ongelijk heeft gegeven. Zo nam hij afstand van de films die hij in de Sovjetunie en achter het IJzeren Gordijn had gemaakt. Niet alle films die hij heeft gemaakt zijn even belangrijk, vindt ook hijzelf. Maar aan andere films houdt hij onvoorwaardelijk vast, zoals de mijnwerkersfilm *Borinage* en het pamflet *Indonesia Calling* (1946) waarin hij de kant koos van de Indonesische opstandelingen. Het leidde tot een breuk met de Nederlandse regering, die pas drie jaar geleden werd hersteld toen de minister van WVC hem met een subsidie van f 300.000 in staat stelde om zijn film *Een geschiedenis van de wind* te voltooien.
De film, die werd opgenomen in China, kwam dit jaar af en werd vertoond op het filmfestival van Venetië, waar Ivens een Gouden Leeuw kreeg voor zijn hele oeuvre als filmer. Hij had meer dan vijf jaar aan de film gewerkt en het is een film waarin hij, net als in *Brandende Straal*, zelf een hoofdrol speelt. De film begint met de tekst: "Geboren aan het einde van de negentiende eeuw, in een land van water en luchten waar alle mannen er van dromen om de wind te temmen. Een filmmaker besluit een speurtocht te ondernemen naar de wind in China en, sterker nog, die te filmen. Hij heeft de twintigste eeuw doorkruist, gedreven door de 'wind van de historie'. Hij heeft alle oorlogen die hij filmde overleefd, zag vrienden sterven voor hun idealen, hij zag volkeren opstaan om te vechten, hij zag revolutionaire leiders veranderen in tirannen. Meer dan eens liet de wind hem hulpeloos. Negentig jaar oud is hij nog en hij heeft het over weer een andere wind. Een queeste naar het onmogelijke?"
Die tekst is niet alleen een samenvatting van de film, maar ook van Ivens' leven als filmmaker. *Een geschiedenis van de wind*, gemaakt in samenwerking met zijn vrouw Marceline Loridan, is een dichterlijke film vol subtiele humor. Ivens wilde bijvoorbeeld in zijn film opnamen gebruiken van het beroemde stenen leger, dat kort geleden in de woestijn werd opgegraven. Hij mocht de archeologische schat echter niet langer dan tien minuten filmen. Veel te weinig tijd, vond Ivens, en hij weigerde. In plaats daarvan kocht hij in de plaatselijke souvenirwinkels zoveel mogelijke replica's van de stenen beelden, waaruit hij zijn eigen leger samenstelde dat hij op zijn gemak kon filmen.
In zijn film over de wind is Ivens, naar hij zelf zegt, op zoek geweest naar het oeroude China, dat ondanks alle historische veranderingen toch in wezen zichzelf is gebleven. De wind is een symbool: de wind van de geschiedenis moet overal doorheen waaien. "Die veegt dingen schoon en brengt nieuwe dingen die ook wel ooit weer zullen verstarren."
Sommige kritici noemen *Een geschiedenis van de wind* Ivens' testament als filmmaker, een laatste film waarin hij zijn werk overziet en afsluit. Ivens zelf denkt daar anders over: "Ik heb ideeën voor nog zoveel films. Maar het zal van mijn gezondheid afhangen of ik ze nog maken kan. Ik kan mijn conditie moeilijk fantastisch noemen, maar volgens mijn dokters is blijven werken het beste medicijn."
Waarschijnlijk is *Een geschiedenis van de wind* tegen het einde van dit jaar in enkele kleine Nederlandse bioscopen te zien. Opletten dus, maar wees gerust: je moet moeite doen om de nieuwe film van Joris Ivens te zien, maar die moeite zal ruimschoots beloond worden.

Alleen voor Nederlandse lezers

Dit geweldige exclusieve Dommel horloge is voor jou!

Het eerste echte Dommelhorloge van ouderwetse kwaliteit in een roestvrijstalen kast en met bewegende oogjes.

Als je nu een abonnement neemt op Kuifje is dit fantastische Dommel horloge voor jou. (En het is nergens te koop!)

Bon of briefkaartje opsturen naar Weekblad Kuifje.
Afd. Abonnementen — Postbus 77 — 5126 ZH Gilze

BON

Ik neem een halfjaar abonnement (26 nrs. voor f 65,-) op het weekblad Kuifje en kies als welkomstgeschenk:

☐ **Dommelhorloge**

☐ **Een eenmalige korting van f 10,- op het eerste abonnementsgeld. Ik betaal dan geen f 65,- maar f 55,-.**

* aankruisen wat je kiest.

Naam: ....
Adres: .... nr.: ....
Postcode: .... Plaats: ....
Geboortedatum: ....
....

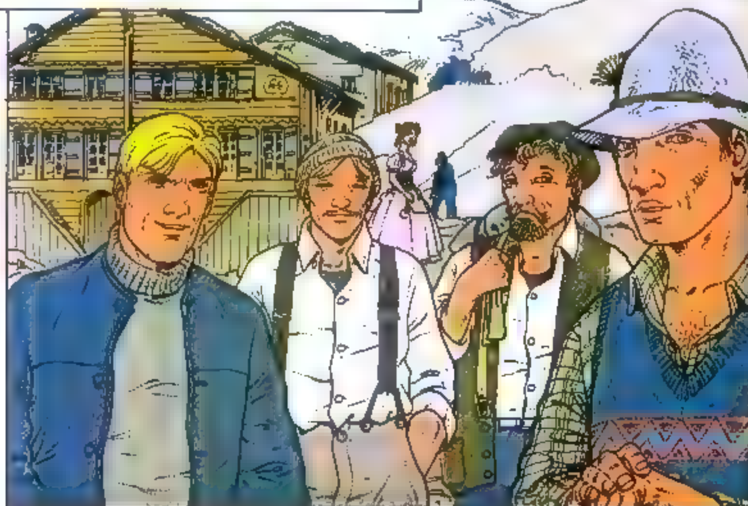
Voor de betaling wordt een acceptgirokaart toegestuurd.

Opletten leesportefeuillelezers svp niet in dit blad knippen, maar bon overnemen of briefkaartje sturen.

Deze aanbieding is alleen voor Nederland geldig.

EIGER

IN 1935 BESCHOUWT HET INTERNATIONALE ALPINISME DE ALPEN ALS EEN BEDWONGEN GEBIED. ER BLIJFT SLECHTS EEN GROTE UITDAGING OVER, MAAR DIE IS DAN OOK NIET GERING... "DE EIGERWAND", DE NOORDZIJDE VAN DE EIGER, DIE ALS ONNEEMBAAR BEKEND STAAT EN NIET VOOR NIETS. ZE HEEFT EEN LOODRECHTE 1800 M HOGE GRANIETEN MUUR, BELAAGD DOOR HEVIGE WINDEN, DOORLOPEND GETEISTERD DOOR VALLEND GESTEENTE EN ROTSBLOKKEN EN GEPLAAGD DOOR ENORME LAWINES. PLOTSELING OPSTEKENDE SNEEUW- EN HAGELSTORMEN ZIEN KANS DEZE GIGANTISCHE ROTS TE VERANDEREN IN EEN ONBEGAANBARE VERGLAASDE MUUR...
TOCH ZIJN ER MENSEN DIE ER EEN EER IN STELLEN HET ONMOGELIJKE WAAR TE MAKEN. IN AUGUSTUS 1935 TRACHTEN TWEE JONGE MANNEN UIT MÜNCHEN, MAX SEDLMAYER EN KARL MEHRINGER DE EIGERWAND TE BEKLIMMEN.. MAAR VINDEN DAAR DE DOOD... DAGEN LATER ZIET EEN VLIEGTUIGPILOOT DIE RAKELINGS LANGS DE WAND VLIEGT ÉÉN VAN DE TWEE MANNEN DOODGEVROREN EN ONBEWEEGLIJK IN DE SNEEUW STAAN...

DE BERG IS ONBEDWONGEN EN DE UITDAGING BLIJFT... IN 1936 MAAKT EEN NIEUWE GROEP VAN VIER BEROEMDE BERGBEKLIMMERS ZICH KLAAR: ANDREAS HINTERSTOISSER EN TONI KURZ UIT BERCHTESGADEN EN EDI RAINER EN WILLY ANGERER UIT INNSBRUCK ...

WIJ NEMEN DE EIGERWAND OF ZIJ NEEMT ONS!

OP 18 JULI OM TWEE UUR IN DE VROEGE OCHTEND, ONDER EEN HELDERE STERRENHEMEL VERTREKKEN ZE...

GEDURENDE DE GEHELE DAG VORDEREN ZE ZONDER AL TE VEEL PROBLEMEN...

KIJK UIT! EEN STEEN!

DIE ZELFDE AVOND SLAAN ZE HUN BIVAK OP ONDER EEN GROTE ROTS, DIE DE "ROTE FLUH" GENOEMD WORDT...

WE HEBBEN IN EEN DAG DE ZELFDE AFSTAND AFGELEGD ALS WAAR SEDLMAYER EN MEHRINGER TWEE DAGEN OVER GEDAAN HEBBEN...

DE TWEEDE DAG, VROEG IN DE OCHTEND...

HET GAAT GOED! ZE ZIJN AL WEER VERTROKKEN...

WAT IS ER AAN DE HAND?

OH! LIEVE HEMEL! IK GELOOF DAT HET SEDLMAYER OF MEHRINGER IS...

ZE ZIJN INTACT GEBLEVEN DOOR DE KOU...

NA EEN LANGE EN ONTROERENDE STILTE WORDT HET TOUW DOORGESNEDEN...

EVEN LATER...

OH! WILLY!!!

GELUKKIG IS DE WOND DIE ANGERER OPLOOPT, NIET ECHT GEVAARLIJK... MAAR TEGEN DE AVOND VERANDERT HET WEER...

EEN SNEEUWSTORM...

EIGER

DAT GAAT ZO NIET LANGER! WE MOETEN ZO SNEL MOGELIJK EEN PLAATS VINDEN OM TE OVERNACHTEN!...

NA EEN MOEIZAME NACHT, DIE VASTGEHAAKT AAN DE WAND WORDT DOORGEBRACHT, BREEKT DE DERDE DAG AAN ONDER EEN GRIJZE HEMEL... SNEEUW EN REGEN WISSELEN ELKAAR AF...
IK HEB LAST VAN MIJN HOOFD...
WAT ZULLEN WE DOEN?
LATEN WE IN IEDER GEVAL DOORGAAN...

EVEN LATER...
WE MOETEN DE WAARHEID ONDER OGEN ZIEN: WE KUNNEN NIET VERDER...

MAAR AFDALEN IS NOG ZWAARDER DAN KLIMMEN...
HET GAAT NIET MEER!

WE HEBBEN TE WEINIG HAKEN EN RINGNAGELS OM IN ETAPPES AF TE DALEN...
WE ZIJN VERLOREN...

800 M LAGER IS ER IN DE WAND ECHTER EEN GAT GEGRAVEN VOOR DE TUNNEL VAN DE TREIN DIE NAAR DE JUNGFRAUJOCH GAAT. EN DAAR VOLGT EEN ARBEIDER AL GEDURENDE UREN DE ONGELUKKIGE ALPINISTEN...
HELA, IK BEN HIER! GAAT HET?!

DAAR IS IEMAND!
NAUWELIJKS EEN PAAR HONDERD METER ONDER ONS, MAAR WE KUNNEN HEM NIET BEREIKEN...

HELP ONS! WE HEBBEN GEEN MATERIAAL MEER!
WE ZITTEN VAST EN KUNNEN NIET MEER AFDALEN... IK BEN GEWOND!

HALLO! STATION EIGERGLETSJER...

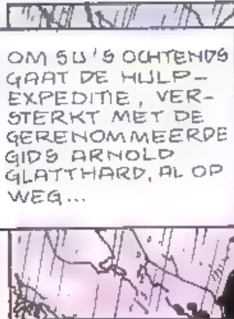

AL SNEL WORDT ER HULP INGEZET. DRIE GIDSEN, GESPECIALISEERD IN HET HOOGGEBERGTE, DE BROERS CHRISTIAN, ADOLF RUBI EN HANS SCHLUNEGGER, KOMEN MET EEN SPECIAAL INGEZETTE TREIN AAN IN HET GAT IN DE WAND.. ZE PROBEREN DE IN MOEILIJKHEDEN VERKERENDE BERGBEKLIMMERS TE BEREIKEN.

MAAR ALS ZE OP EEN HONDERDTAL METERS VAN HUN DOEL AF ZIJN...
WE KUNNEN ECHT NIET VERDER... EN HET WORDT DONKER...
HEHO!

PAS VERSCHENEN BIJ DE LOMBARD UITGAVEN!
GROTE RAMPEN

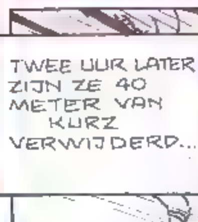

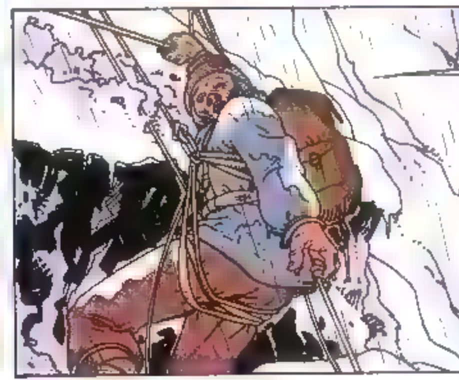

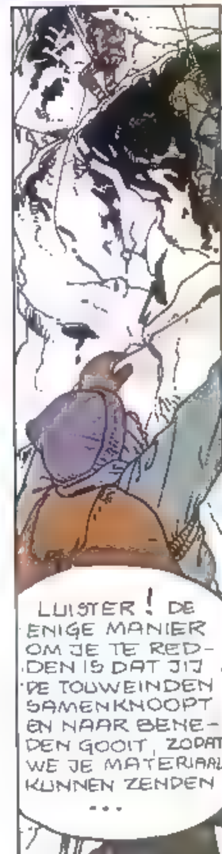

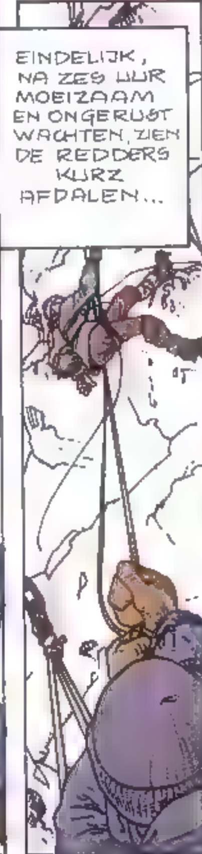

DE EIGERWAND WORDT TWEE JAAR LATER BEDWONGEN DOOR EEN AUSTRA-LISCH-DUITSE PLOEG ...

TEKST & TEKENINGEN: FERRY VII-86

EINDE

STAD VAN CHARLEROI

Image '88

Strips

25, 26, 27 november 1988

TENTOONSTELLINGSHAL

Kuifje Stripnieuwtjes

CINE-CITTA

'L'Amore de la Pista', een film over autoracen wordt in en rondom Rome opgenomen. Hoofdrolspeler Alfredo heeft echter op de set nogal wat problemen om de juiste houdingen en mimiek van een autocoureur uit te beelden. Coureur Mauro Caldi wordt daarom zijn stand-in. Diens vriend, garagehouder Gigi, komt door zijn misdadig verleden na jaren nòg in de problemen. Hij moet de al jaren spoorloos verdwenen dochter van de 'Dottore', een destijds beruchte gangsterkoning, (inmiddels opererend onder het pseudoniem Benito Centuri advocaat), opsporen! Als Gigi echter niets meer met zijn duistere verleden te maken wil hebben, besluit de 'Dottore' zijn vriend, de kersverse filmster coureur, te ontvoeren. Deze is echter zelf ook niet gek en weet te ontsnappen. Hoofdrolspeelster Cindy, een wat verlopen type, dat maar moeilijk het voortschrijden van de jaren kan verwerken en zich daarom regelmatig overmatig volpropt met voedsel, is nogal gecharmeerd van Mauro. Na een korte verliefdheid die Cindy door haar problemen helpt, een wilde achtervolging, een opmerkelijke ontdekking in het fotoalbum van Cindy en een heuse moordaanslag op Gigi, rekent deze laatste definitief af met zijn verleden, vliegt Cindy naar Hollywood en moet Mauro zijn droom een nieuwe Lancia, slinks afbestellen. De prachtige tekeningen van Constant in een stijl die vooral oudere striplezers enorm zal aanspreken en de prima sfeer ten spijt, blijft de strip door het matig uitgebouwde op zich al magere verhaal steken op het nivo van een kinderstrip. Scenarist Lapière kan beter wat hij al in de reeks Monojim van Uitgeverij Blitz bewees.

Dit op zich fraaie stripalbum is een uitgave van Uitgeverij De Spiegel, België.

HET EILAND VAN DE DOOD

Passagiersvlucht 303 van **Miami naar Caraïba** vliegt onverwacht de verboden zône 'everglades' binnen, alwaar Amerikaanse raketsilo's staan. Russen? Cubanen? Ze zijn in ieder geval op weg naar een zekere dood! Net voordat de instructie neerschieten afkomt, weerklinkt een angstige vrouwenstem 'Mayday, Mayday... de gezagvoerder en eerste piloot stikken...' Even later is het toestel neergestort... en langzaam wordt het weer stil in het oerwoud. **In Langley (VS)** lijkt Mr. Colfax (CIA) op een zelfde manier te stikken, maar zijn benauwdheid blijkt enkele plaatjes verder gelukkig een andere oorzaak te hebben... In **Suzdal (Sovjet Unie)** treffen we twee prachtige spaarzaam geklede dames aan die opgewekt in een kerkje ikonen aan het restaureren zijn. Een van de twee is de hoofdrolspeelster van de strip: **Nadia.** Omdat ze paranormaal is wordt ze bij gelegenheid van haar werk gehaald door de **KGB.** Al eerder loste ze d.m.v. telepathie en telekinese zaken op. Probleem is ditmaal de z.g.n. **'eilandziekte'**, een als griep beginnende dodelijke ziekte veroorzaakt door onbekende bacteriën en/of virussen. Nadia komt er al snel achter waar de ziekte vandaan komt en wie er voor verantwoordelijk is: de krankzinnige ex-nazidokter Charon (een naam ontleend aan de mythologie waar de gelijknamige **veerman** de doden over de rivier Styx naar de onderwereld (Hades) voerde). Waar de Russen aktief **zijn, worden** de Amerikanen dat ook. Na veel ingewikkeld en ook vaak overdreven geweld: Voodoo, Zombies, sex, scherpschutters en mijnen lost de Russin samen met een CIA-agent e.e.a. op. En gelukkig maar, want daardoor kan Nadia haar 'werkkleding' weer aanschieten en aan haar schilderwerk...

Een keiharde realistische aktiestrip die door taalgebruik en inhoud vooral minder geschikt is voor jeugdige lezertjes, van de hand van twee oude Spaanse rotten in het vak: Victor Mora (scen) en Victor de la Fuente (subliem tekenwerk). Nadia - Het Eiland van de Dood kwam **dan ook uit in de volwassenen-reeks** (als no. 4), bij Uitgeverij Oberon B.V. en kost fl. 9,95 / 185 Bfr.

JEUGDPROGRAMMA'S OP TV

Een overzicht van interessante tv-programma's voor de komende tijd:

Waku Waku

Hoe leven en reageren dieren? Een amusant en leerzaam programma met o.m. een quiz. Dieren zijn de hoofdpersonen in de serie Waku Waku die wekelijks op Nederland I wordt uitgezonden op vrijdag van 19.18 - 19.50 uur. Eerste uitzending **18 nov. 1988.** Het programma-idee komt uit Japan en Japanse filmers hebben in de hele wereld natuur- en dierenopnamen gemaakt voor de serie. Ze laten zien hoe dieren in hun specifieke omgeving leven en hoe ze reageren. In elke aflevering worden enkele keren de opnamen stilgezet en moet een panel raden hoe het dier in die bepaalde situatie reageert. Bijvoorbeeld: een hagedis en een slang ontmoeten elkaar op een boomtak. Wat doet de hagedis om zich te redden? Of: in een 2 meter lange buis is in het midden een appel gelegd. Hoe kan een aap wiens armen te kort zijn **toch** die appel bemachtigen? Waku Waku werd al eerder in Japan, de VS, Frankrijk, Duitsland, Italië, Korea en Thailand uitgezonden.

Kapitein James Cook

Een achtdelige Frans-Amerikaanse serie over **een van de laatste grote ontdekkingsreizigers.** In 1768 geeft koning George III van Engeland opdracht voor een expeditie naar **de Stille Zuidzee** met een tweeledig doel: het bestuderen van een zonsverduistering en het in kaart brengen van het Zuidpoolgebied. **James Cook** krijgt de leiding over deze expeditie. De serie geeft een beeld van deze reis en zijn latere avonturen tot aan zijn dood op Hawaii.

Uitzending wekelijks op vrijdag van 13 januari tot 3 maart 1989 op Nederland I van 20.17 - 21.07 uur.

Anna

Een zesdelige Duitse jeugdserie. Aangemoedigd door de invalide **Rainer,** weet **Anna** de gevolgen van een ernstig autoongeluk te boven te komen. Met een niet te stuiten doorzettingsvermogen stort zij zich op haar **balletopleiding** en lijkt een grote toekomst als **ballerina** voor zich te hebben. Als ze haar carrière door nieuwe tegenslagen in haar privé-leven wil opgeven, is er opnieuw haar jeugdvriend Rainer. Hij troost haar en zet haar aan om door te gaan...

Uitzenddata: wekelijks op maandag van **21 november** tot 26 december 1988. Nederland I 17.46 - 18.46 uur.

Natuurlijk, we hebben *Home Sweet Home* van Benoît Lamy gehad. Natuurlijk, we hebben ook *Rue Haute* gehad, geregisseerd door André Ernotte. Dit drama ontroerde zelfs het Amerikaanse publiek. Natuurlijk, er waren ook de films van Storck, Delvaux, Monheim, Claus, van Raemdonck, Kümel, Akerman en anderen... Deze uitzonderingen leken echter de regel te bevestigen dat de Belgische film leed onder de beperkte budgetten en dat de films ondanks hun onweerlegbare artistieke kwaliteiten alleen geschikt waren voor vertoning in eigen land, omdat ze tegenover een internationaal publiek van filmliefhebbers tekort schoten.

BLUEBERRY HILL

Sinds het begin van de jaren tachtig maakt België echter een ware uitbarsting van talent mee. Er wordt de ene film na de andere gemaakt! Niet alleen het aantal, maar ook het succes van de films is groot. In heel Europa zijn ze te zien en ze worden op internationale festivals met de hoogste onderscheidingen bekroond. Het aangaan van co-producties bleek voor filmmakers tenslotte het ideale middel om hun ambities te verwezenlijken. Het jaar 1988 ■ daar een uitstekend voorbeeld van. De film **L'Œuvre au noir** (Nederlandse titel: **Het hermetisch zwart**) van André Delvaux maakte tijdens het filmfestival van Cannes deel uit van de officiële selectie ■ werd gunstig ontvangen. **Noces barbares** van Marion Hänsel werd in Barcelona met een speciale prijs bekroond. **La vie est belle** van Benoît Lamy werd als de meest opvallende film van het festival in Martinique beschouwd. En met **Hector** hadden regisseur Stijn Coninx en hoofdrolspeler Urbanus niet alleen een enorm succes in Nederland en Vlaanderen, maar de film leverde ze ook de Prix de l'Humour van het festival in Chamrousse op. Ook in commercieel opzicht was de Belgische film uiterst succesvol: **Le Maître de Musique** van Gérard Corbiau bijvoorbeeld draait al meer dan 30 weken achter elkaar voor volle zalen!

Al dit succes was een grote stimulans voor de Belgische filmmakers. Met geld van Franse, Nederlandse en zelfs Engelse en Amerikaanse financiers wordt er momenteel aan diverse projecten gewerkt. Er wordt veel verwacht van **Taxandria**, een lange animatie-film van Raoul Servais op een scenario van Alain Robbe-Grillet. Ook **Australia** van Jean-Jacques Adrien, met de Franse actrice Fanny Ardent en de Amerikaanse acteur Peter Coyote, belooft een belangrijke film te worden. Henri Xhonneux en Roland Topor, die samen de serie **Téléchat** maakten, leggen de laatste hand aan een film **Marquis** die uiterst merkwaardig belooft ■ worden. Chantal Akerman heeft net in de Verenigde Staten de film **De l'autre côté de l'océan** voltooid. Samy Pavel is bezig met de opnamen voor een biografische film over Vincent van Gogh. Gestimuleerd door het internationale succes van zijn **Noces en Galilée** wil Michel Khleifi de hele winter lang in Europa opnamen maken voor een nieuwe film die **Une saison d'exil** gaat heten.

En Benoit Lamy bereidt zich voor op **Go!**, een Europees-Amerikaanse superproductie die zich af zal spelen in het Afrika van de ontdekkingsreiziger Henry Morton Stanley. Stijn Coninx en Urbanus hebben de bedoeling de komische belevenissen van **Hector** van een vervolg te voorzien...

ROCK & ROBBE

Hoewel hij in het Franse taalgebied nauwelijks bekend is, mag de Antwerpse filmmaker Robbe de Hert zich in Vlaanderen en Nederland verheugen [redacted] een behoorlijke populariteit. Hij is echt wat je noemt een filmgek. Dat begon al in zijn jeugd: als jongetje bracht hij al lange middagen door in het behaaglijke duister van de bioscoop! Over die diepgewortelde passie voor de Zevende Kunst vertelt hij op een uiterst ironische manier in zijn autobiografie, die in 1983 verscheen. Hij vertelt ook hoe hij, na zeeman, electricien en kantoorbediende te zijn geweest, [redacted] de jaren zestig zijn eerste korte film maakte. Daarna is hij uitgegroeid tot een van de meest getalenteerde [redacted] meest actieve film- en televisieregisseurs van België.

Hij is net klaar met de opnamen voor zijn zevende lange film, die **Blueberry Hill** gaat heten. Het tragikomische verhaal, dat tegelijk romantisch, humoristisch en spannend is, speelt zich af op een katholieke school aan het einde van de jaren vijftig. De film is bedoeld als een beeld van de jeugd van toen en haar eerste stappen op het moeilijke pad naar het volwassen leven. De titel is ontleend aan een van de bekendste liedjes uit die tijd, dat werd gezongen door Fats Domino.

We komen terecht in 1959. De televisie staat nog helemaal in de kinderschoenen. Het idool van de jeugd heet James Dean. Het kleine hondje Laika is het eerste levende wezen dat de ruimte in geschoten wordt. In België, wordt nog steeds gesproken over de Wereldtentoonstelling in Brussel die het jaar ervoor heeft plaatsgevonden. Het is aan het begin van de zomer. Alle middelbare scholieren wachten met ongeduld op het begin van de grote vacantie! Toch is er nog een hindernis die ze moeten passeren, en dat is geen kleinigheid: het overgangsexamen! De vijfde klas van de school waar de gebeurtenissen zich afspelen, staat als een van de lastigste bekend. De fantasieën van de

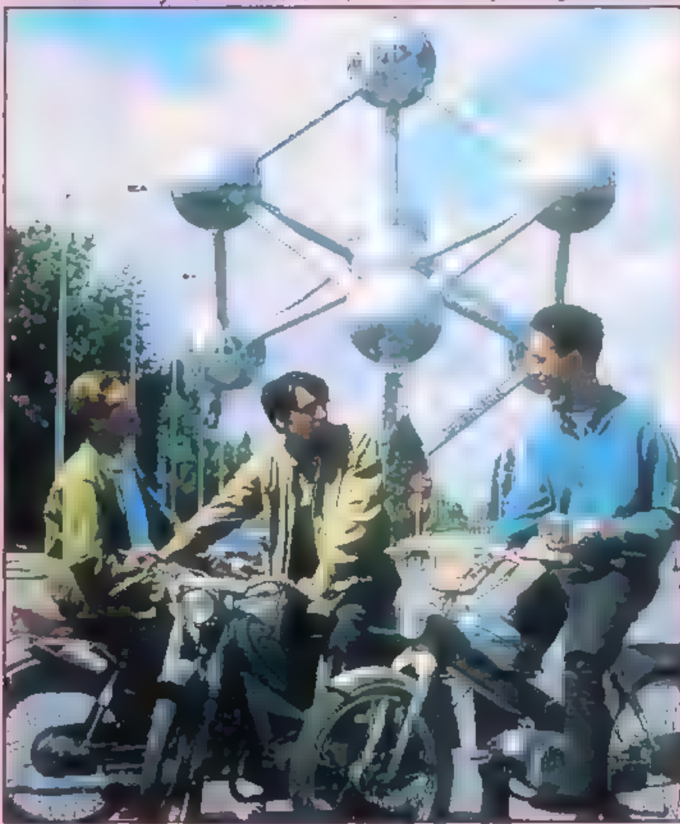

nogal losbandige leerlingen zijn een doorn in het oog van de rector, een man van strikte en onbuigzame principes, die ze dreigt met een loodzwaar examen. Robin, die zeventien is, raakt er niet al te erg van onder de indruk. Hij houdt zich met heel andere dingen bezig. Hij wil Cathy terugvinden, op wie hij altijd verliefd is geweest. Dat is het enige waaraan hij denkt: hij wil proberen haar opnieuw voor zich te winnen...

Ondertussen maken zijn medeleerlingen, die doodsbenauwd zijn dat ze zullen zakken, plannen om de examenopgaven uit het bureau van de rector te stelen. Wat begint als een kwajongensstreek loopt uit op een drama. Eddy, een van de inbrekers, wordt door de rector op heterdaad betrapt! Buiten zichzelf van woede dreigt de rector hem met de allerstrengste straffen... Het maakt Eddy zo ontzettend bang dat hij zelfmoord pleegt! Het nieuws van deze tragedie maakt diepe indruk op Robin. Met zijn vrienden van de vijfde klas besluit hij de algemene opinie te mobiliseren en het tegen de rector op te nemen.

EEN GEDROOMDE PLOEG!

Robbe de Hert heeft vier jaar aan dit op z'n minst ambitieuze project gewerkt. Voor de film was een omvangrijk budget nodig. Zestig miljoen Bfr (ruim drie miljoen gulden) was een bedrag dat de meeste producenten in België niet op tafel konden leggen. Maar overtuigd van de kwaliteiten van het scenario en van de schrijver-regisseur besloten alle grote namen uit het vak de handen ineen [redacted] slaan. Zodoende zijn op de titelrol de namen van de producenten van **Hector**, maar ook die van **Noces barbares** te vinden. Erwin Provoost, die op het ogenblik samen

met Francis Coppola bezig is met de voorbereidingen van **Wait until spring** een grote Belgisch-Amerikaanse coproductie onder regie van Dominique Deruddere, was eveneens bereid een bijdrage te leveren. Ook een grote distributeur en verschillende ketens televisiestations waren betrokken bij het financieren van de film.

Voor de film beschikte De Hert over een crew waarvan elke Belgische regisseur moet dromen. Hoewel hij druk bezig is met andere projecten (naast een **Hector 2** in 1989 is hij ook van plan een nieuwe filmversie van **Tijl Uilenspiegel** te maken), wilde Stijn Coninx als regie-assistent meewerken. De camera werd bediend door Jean-Claude Neckelbrouck en Yves Vandermeeren, wier opvallende camerawerk voor **Le Maître de Musique** van Gérard Corbiau van alle kanten zeer geloofd werd. De geluidsopnamen waren in handen van Ricardo Castro en Dirk Bombey, die ook al meegewerkt hadden aan **Noces en Galilée**, de unaniem geprezen film van Michel Khleifi.

Blueberry Hill, die tegelijk [redacted] een Franstalige en een Nederlandstalige versie wordt opgenomen, zal internationaal worden gespeeld door debutanten, maar tussen de andere acteurs zijn voor het Belgische, Nederlandse en/of Franse publiek wel enkele bekende gezichten te herkennen. Myriam Mezière, die bekend is uit films van Mocky, Tanner, Lelouch en Boisset, speelt hier een verleidelijke lerares Frans. De rector die het hele drama op zijn geweten heeft, is een schitterende rol van een van de meest bekende Vlaamse acteurs, Frank Aendenboom.

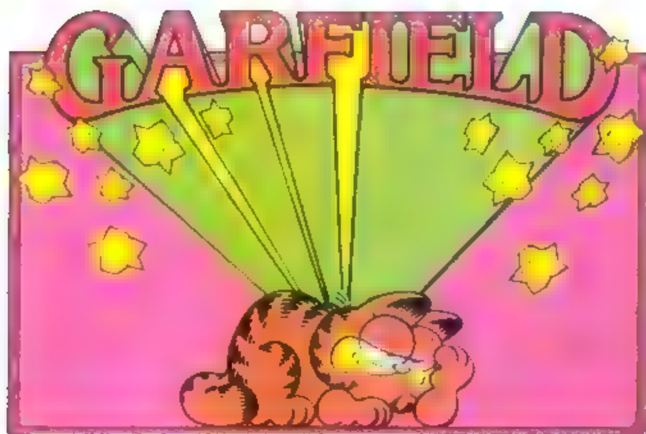
De rol van Robin was voor een jonge Nederlandse acteur van 21 jaar, Michael Pas. Onthoud die naam! Net als zijn landgenoten Rutger en Jeroen Krabbé zou hij best wel eens een Hollywood-ster kunnen worden. Dat is namelijk wat hij wil... Als zijn tegenspeelster koos Robbe de Hert Babette van Veen voor de rol van Cathy. Ze is [redacted] jaar en de dochter van de bekende zanger Herman van Veen.

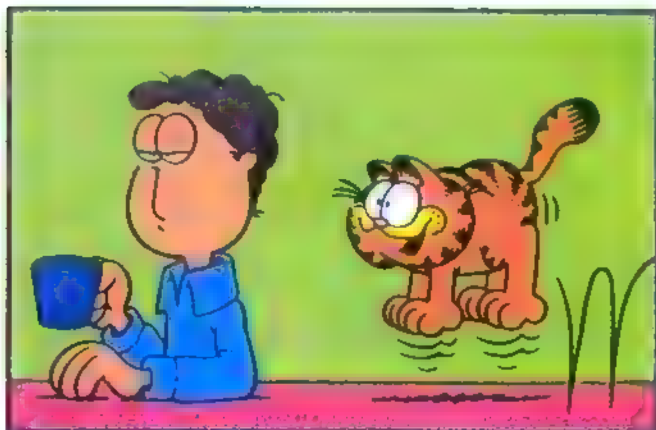
Blueberry Hill komt pas volgend voorjaar in de bioscoop. Gezien de artistieke kwaliteiten van de film hopen de producenten dat de première ervan zal kunnen plaatsvinden tijdens het Filmfestival van Cannes.

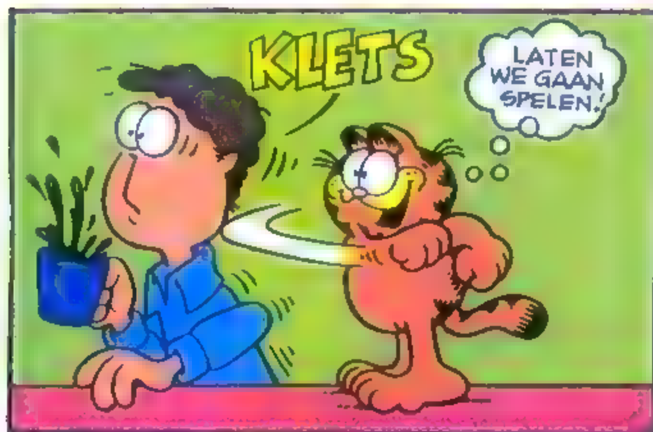
Jean-Louis Lechat

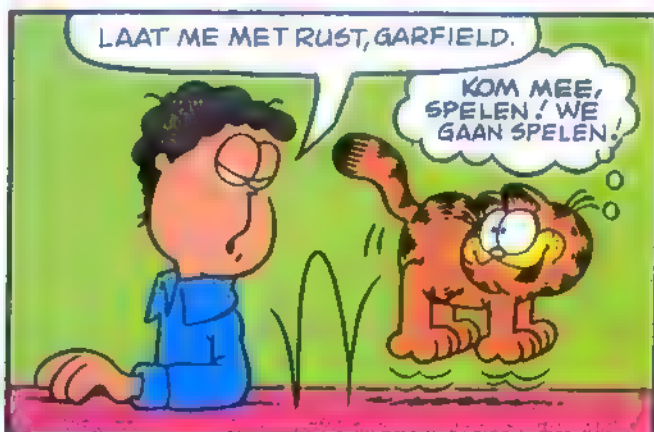
GARFIELD

GARFIELD

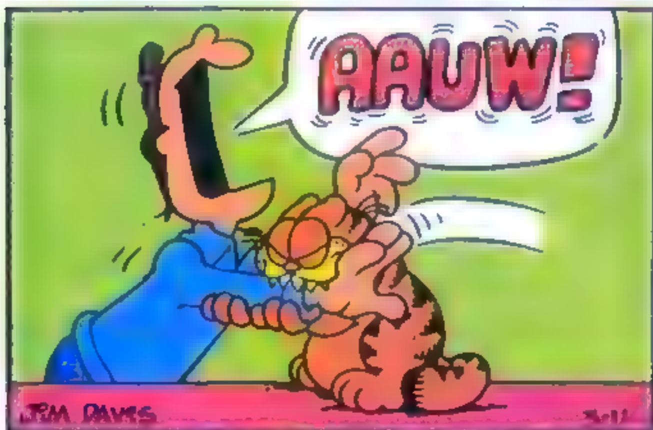

KLETS
LATEN WE GAAN SPELEN.

LAAT ME MET RUST, GARFIELD.
KOM MEE, SPELEN! WE GAAN SPELEN!

OKÉ, WE GAAN SPELEN.

KIETEL! KIETEL! KIETEL! KIETEL!
HA! HA! HEE! HO! HEE! HEE!

AAUW!
JIM DAVIS

NU HEB IK GENOEG GESPEELD.

MARMADUKE

Walli | Bom

CHLOROPHYL

SAMENVATTING: Nadat hij onze vrienden geboeld onder een glazen stolp heeft gezet, vertelt Anthraciet met genoegen waarom hij niet gedood werd en hoe hij de speelbal werd van een gekke tandarts...

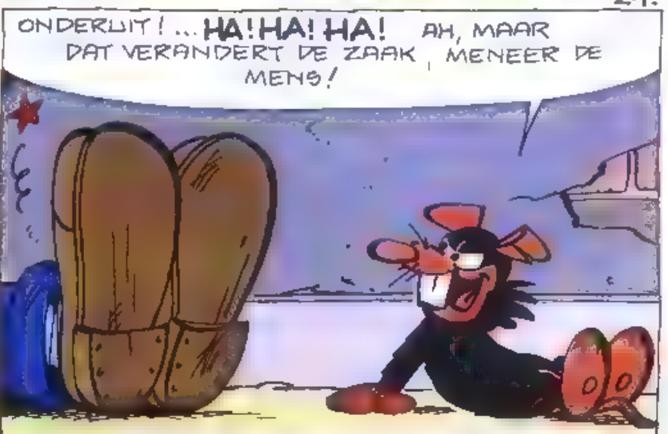

24.

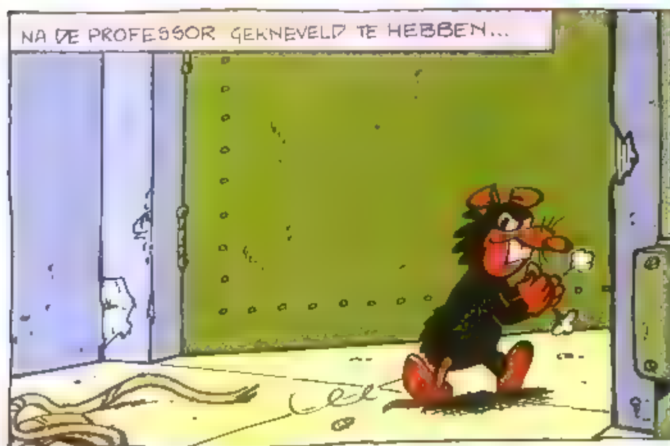

CHLOROPHYL *DE HELSE REIS*

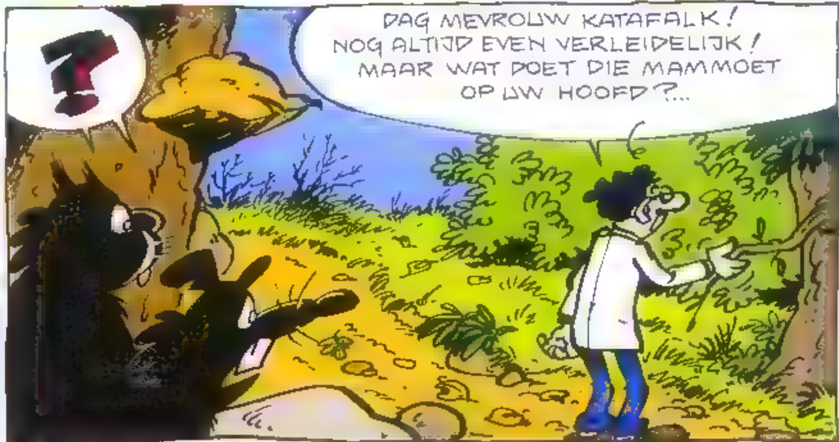

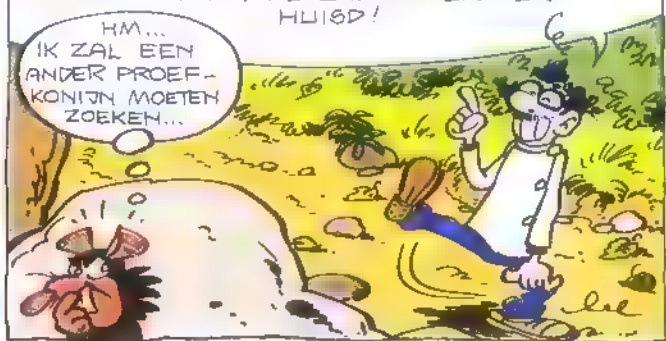

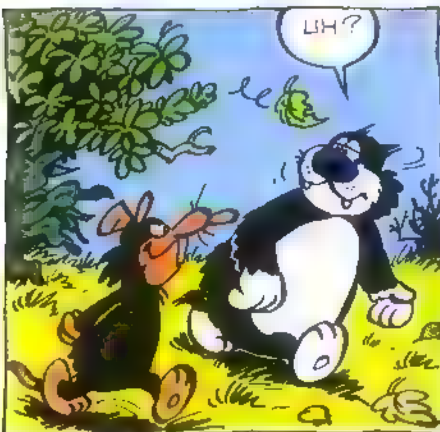

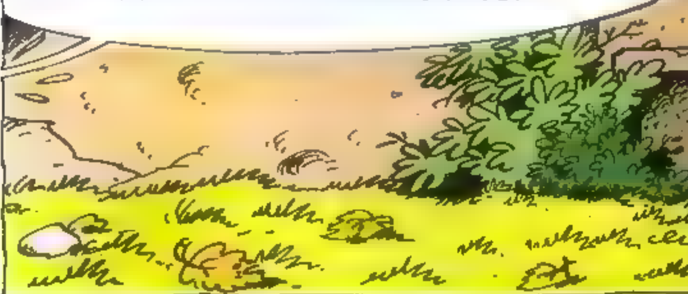

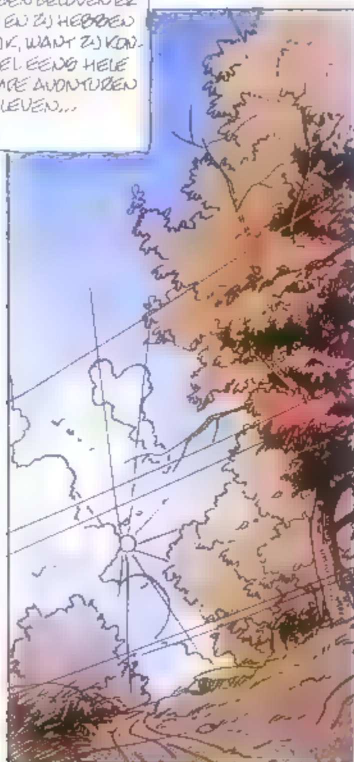

wordt vervolgd

T. Cayman
M. Beullens

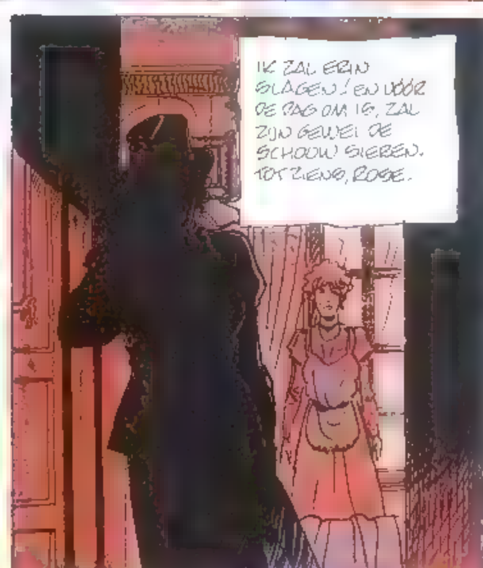
DE GROTE HOORNDRAGER

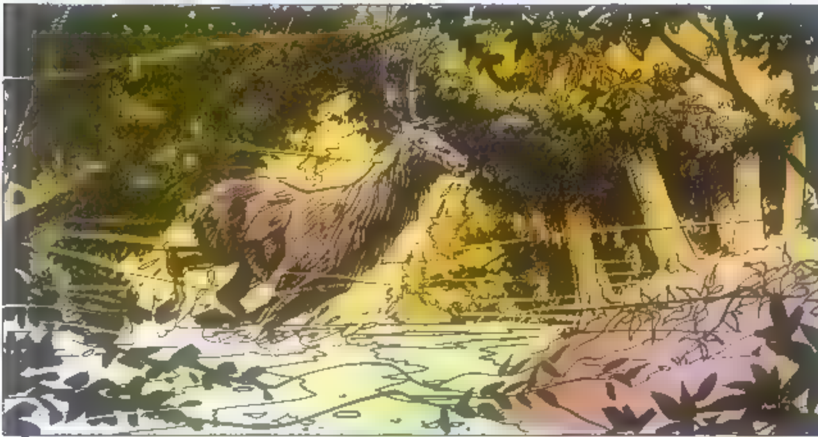

WooWOOOOOUUUU!!

LATEN WE NAAR DE DRINKPLAATS GAAN. MISSCHIEN IS HIJ DAAR...!
VERGEET NIET DAT U HEM AAN MIJ BELOOFD HEEFT, EVERETT!!

DAAR IS HIJ!! RECHT VOORUIT!

DE GROTE HOORNDRAGER

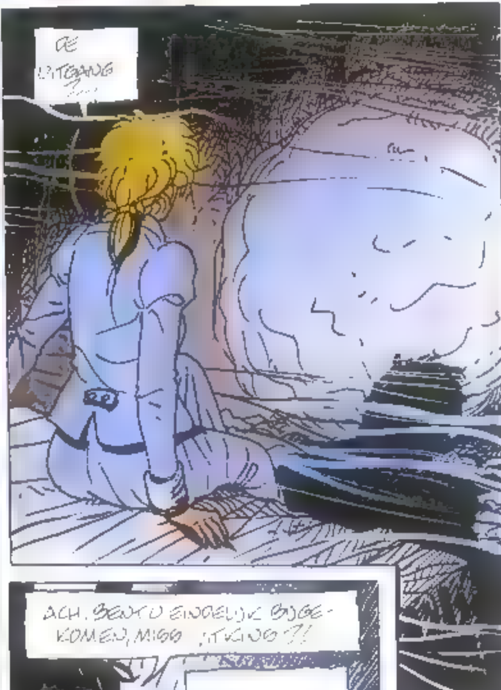

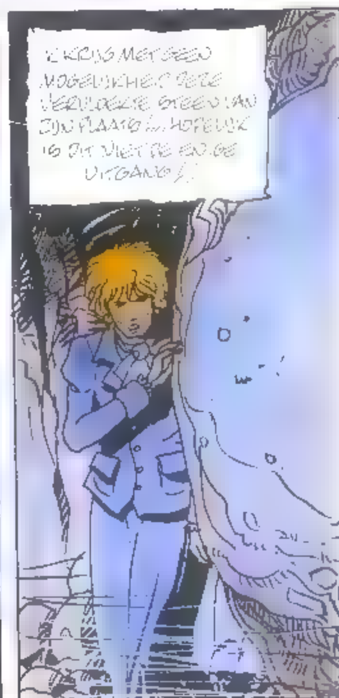

...,!!!
EVERETT...

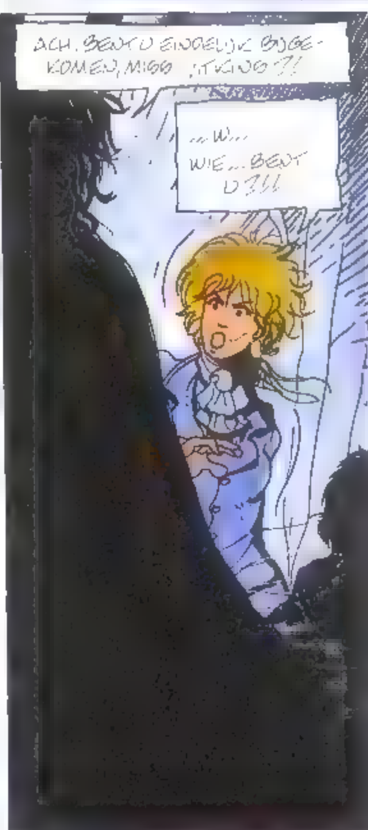

?!

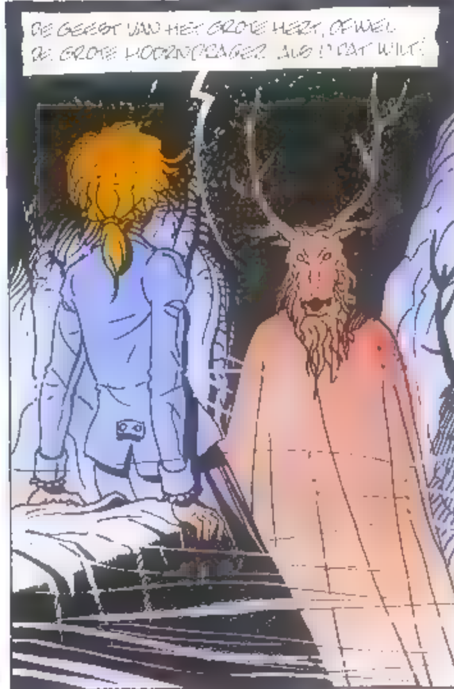

MAAR WAAR BEN IK NU BELAND?... EN WAAR IS EVERETT HEEN GEGAAN?...

DE UITGANG?...

IK KRIJG MET GEEN MOGELIJKHEID DEZE VERVLOEKTE STEEN VAN ZIJN PLAATS!... HOPELIJK IS DIT NIET DE ENIGE UITGANG!...

KIJK NU EENS! ZE SCHUIFT HELEMAAL VANZELF!

ACH, BENT U EINDELIJK BIJGEKOMEN, MISS ITKING?!
...W... WIE... BENT U?!!

DE GEEST VAN HET GROTE HERT, OFWEL DE GROTE HOORNDRAGER, ALS U DAT WILT!

DE GROTE HOORNDRAGER

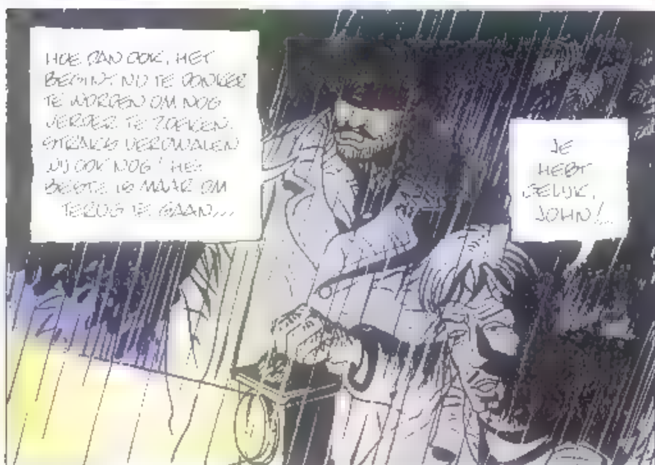

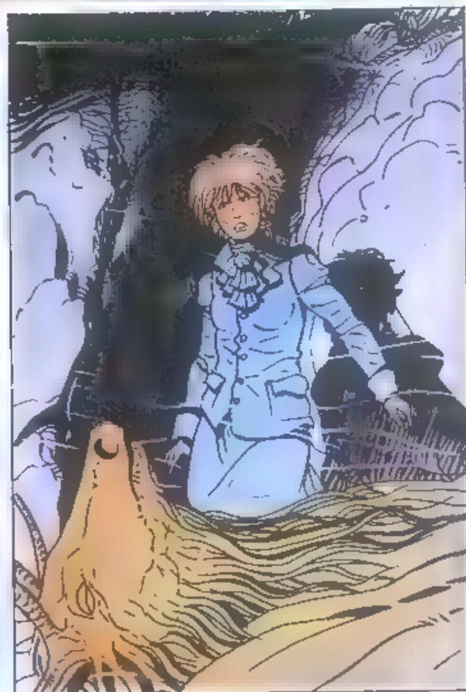

NU IS 'T GEBEURD! HIJ IS IN SLAAP GEVALLEN!!

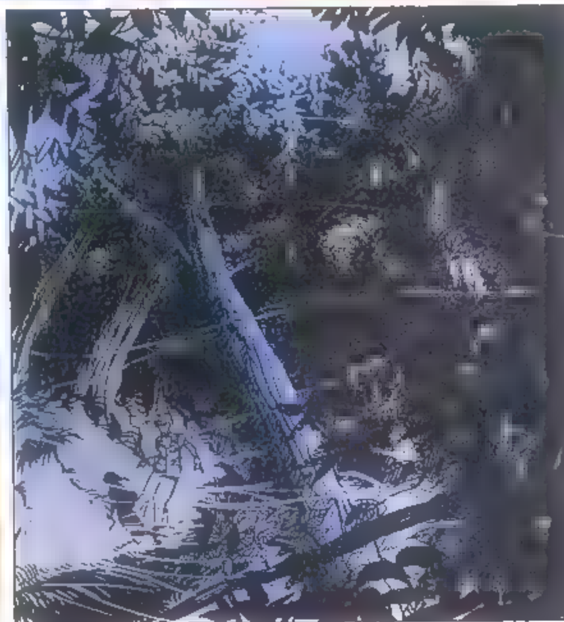

GELUKKIG HEEFT HIJ DE BOEIEN NIET ZO STRAK VAST-GEMAAKT!

EINDELIJK!... IK HOOP DAT HIJ NIET DE STEEN OP ZIJN PLAATS HEEFT GEROLD...

WOLVEN, WILDE ZWIJNEN, UILEN, EINDELIJK ZULLEN WE HAAR DAN OPJAGEN DIE AL ZO VAAK OP ONS GEJAAGD HEEFT!

DE GROTE HOORNDRAGER

MARIANNE HAD ALTIJD VAN DE JACHT GEHOUDEN, MAAR NU WAS ZIJ DE PROOI. TE-MIDDEN VAN DE VALSTRIKKEN...

SMEER 'M, SMERIG BEEST!

LATEN WE DIE KANT EENS PROBEREN.

HEER!! NEE!!!!

MARIANNE DACHT DAT HAAR LAATSTE UUR HAD GESLAGEN...

IK... IK GELOOF DAT ZE OP AFSTAND BLIJVEN!

TEGEN DE VROEGE OCHTEND KOMT ZE HET BOS UIT, ZE DENKT HET GEREDT TE HEBBEN...

IK LAAT DIT BOS BOOM VOOR BOOM NEERHALEN!!

ROSE!! DOE OPEN!! ROSE!!...

BEN JIJ DAT, ROSE? WAT IS ER GEBEURD?! JE BENT OUD GEWORDEN!

MAAR, WIE BENT U DAN WEL, MISS?

EEN NACHT IN HET BOS VAN DE GROTE HOORNDRAGER STOND VOOR DE REST ... LIJK AAN DEZE LIJK GEEN MENS HERKENDE MARIANNE NOG. DAT WAS HAAR STRAF...

7.

TH CAYMAN . H BEULENS AV 88

einde

Dupa

DOMMEL

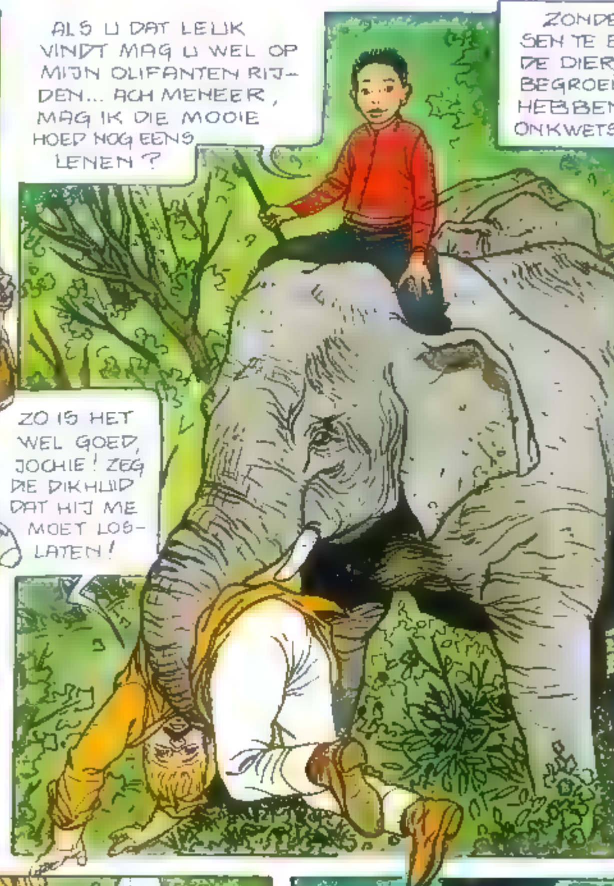

*: WAT BETREFT STOPPEN: DAAR HOEVEN WE ZELFS NIET AAN TE DENKEN.

C. Gine

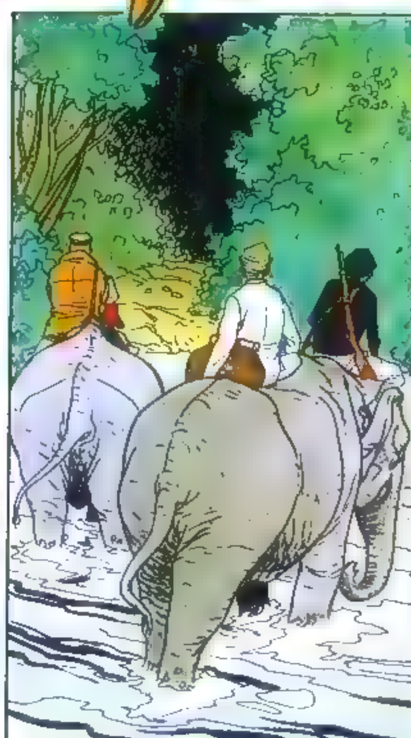
KAPITEIN SABEL *OP DE MANDARIJNENROUTE*

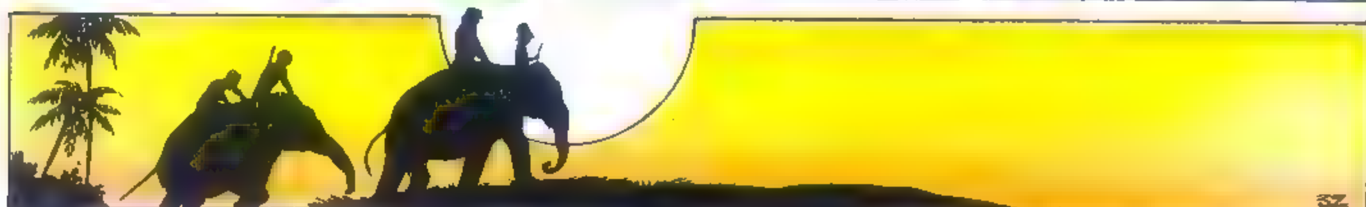

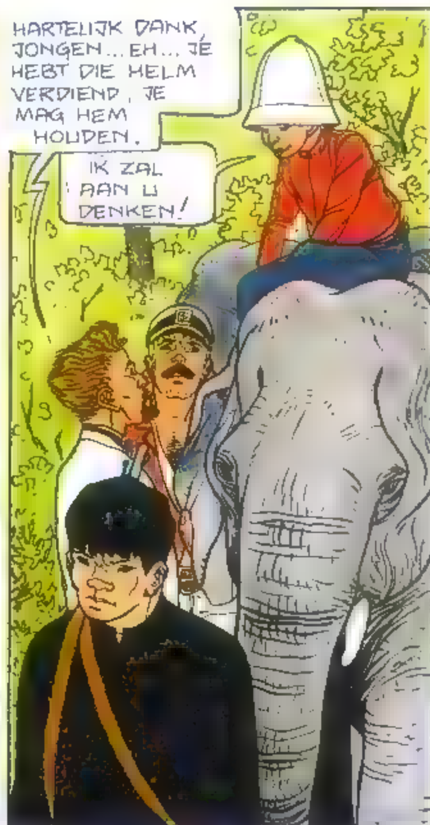

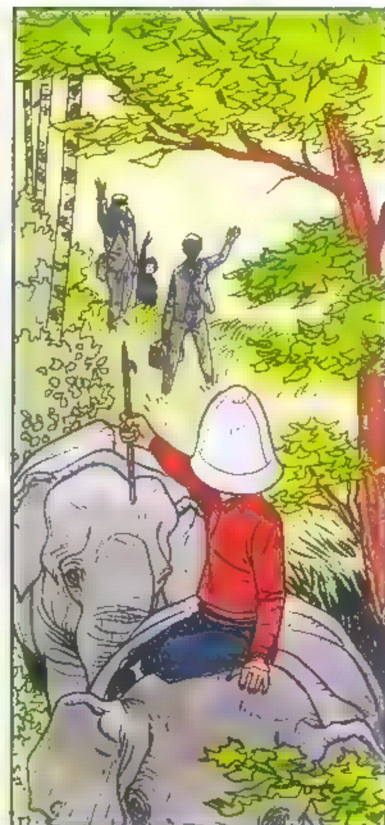

SAMENVATTING: De drie mannen vervolgen hun weg... Maar waarom laat Tournier de portefeuille verdwijnen? De bende van Phat-Pot vindt hem en de leider lijkt geïntrigeerd door de inhoud... Sabel hoort plots een gerucht... en roept om hulp...

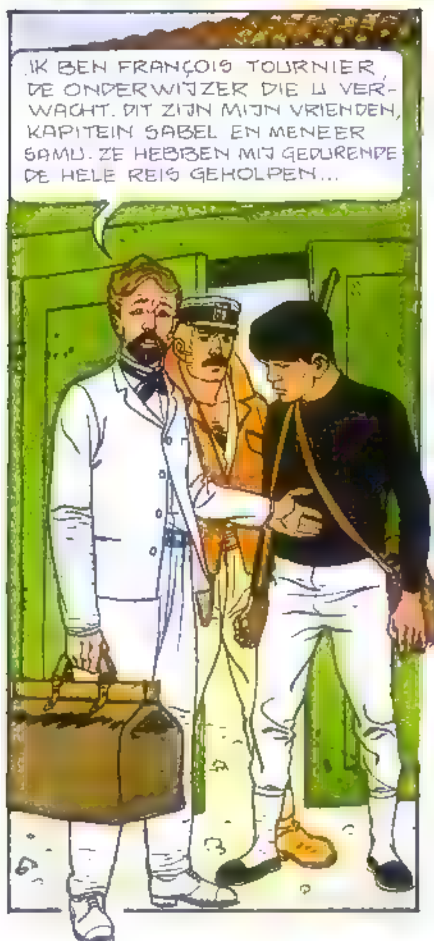

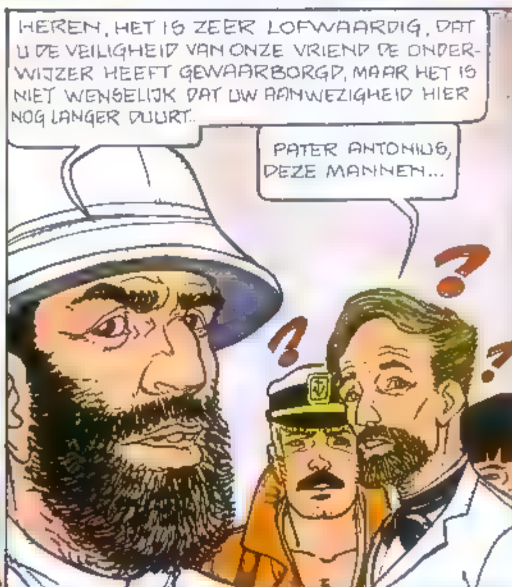
KAPITEIN SABEL

HI, HI, HI! ALS RATTEN!

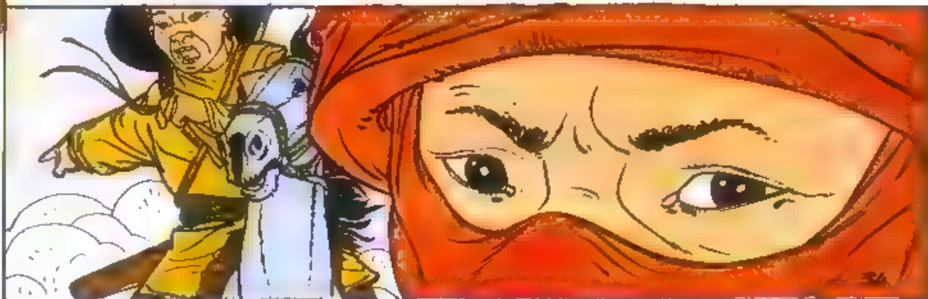
INTUSSEN...

IK BEN PATER ANTONIUS. IK LEID DEZE MISSIEPOST. WIE BENT U? WIE ZIJN DEZE MENSEN?

HET WAS NIET ONZE BEDOELING ONS HIER TE VERBERGEN, MAAR OM UW BOOT TE GEBRUIKEN OM TERUG TE GAAN NAAR "YEN-BAY"!
PRIMA; PAK DIE MAAR EN VERTREK, VÓÓRDAT PHAT POT JULLIE HIER VINDT!!!

HIER OF ELDERS MAAKT NIETS UIT. PHAT POT HEEFT GEEN VOORWENDSELS NODIG OM TE NODEN. HIJ HAAT INSTELLINGEN EN...
NEE! HIJ ZAL ONS NOOIT AANVALLEN, NIET MENSEN VAN DE KERK!
PHAT POT?

U BENT ZEER NAÏEF, PATER ANTONIUS! DAN ZAL IK U VERTELLEN DAT HIJ ENKELE DAGEN DE MISSIE VAN ST. JOSEF MET DE GROND HEEFT GELIJKGEMAAKT.
GOEIE GOD ZIJN ZE ALLEMAAL! ...
ALLEMAAL!
PHAT POT!

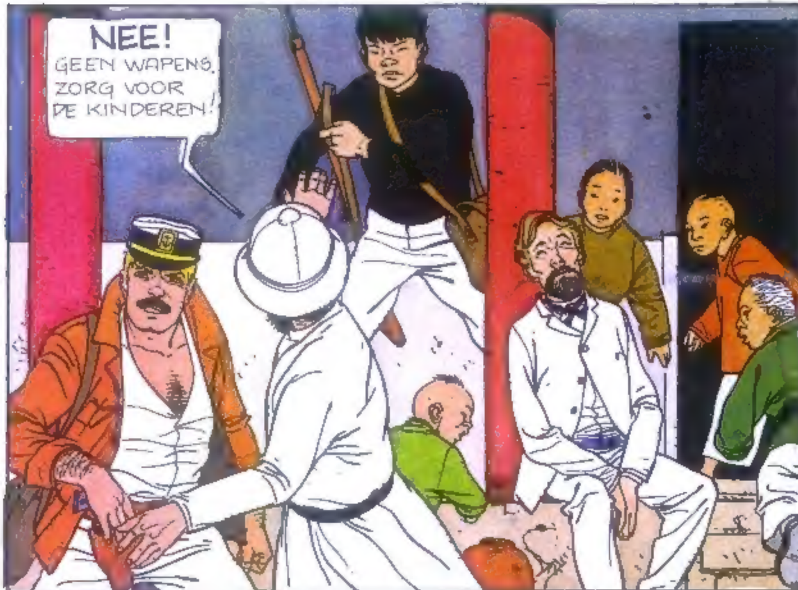

LUISTER!

KAPITEIN SABEL

PAS VERSCHENEN BIJ DE LOMBARD UITGAVEN! "DE VRACHT-GOD"

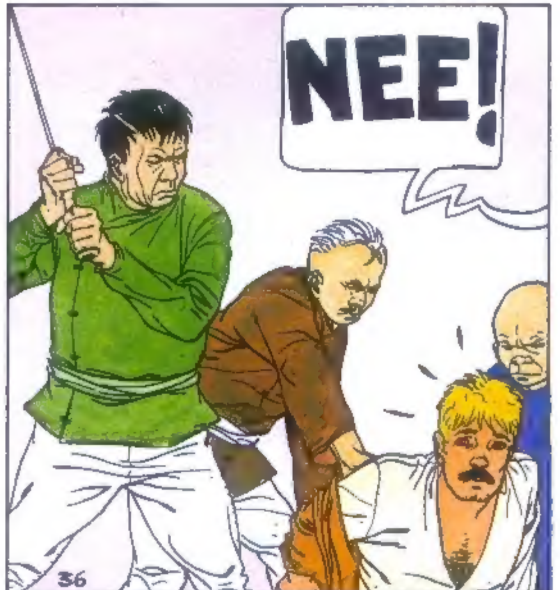

wordt vervolgd

OP DE BOERDE-RIJ

JE MAG BIJ ME BLIJVEN.

MAG IK ECHT BIJ JE BLIJVEN?
JA!

VOOR ALTIJD?
VOOR ALTIJD!

KRIJG IK VEEL TE ETEN EN EEN LEKKER WARM PLEKJE OM TE SLAPEN?
JA HOOR!

HOERA!

OEPS!
© 1986 United Feature Syndicate, Inc.

MAG IK NU NOG STEEDS BIJ JE BLIJVEN?
DAAR MOET IK OVER DENKEN.
JIM DAVIS
3-30

Dale
Didge

PTOEIH

Dale - DIDGÉ 88